

Akademik²



REKTOR VÁCLAV SNÁŠEL
NA STARTU SVÉHO DRUHÉHO
FUNKČNÍHO OBDOBÍ

12

STRATEGICKÝ ZÁMĚR VŠB-TUO
PRO ROKY 2021-2027

14

CENY SIEMENS
ROZHOVOR S NAŠIMI VÍTĚZI

16

TECHNOLOGIE BUDOUCNOSTI. CO VŠECHNO SI ZKUSÍTE JAKO TRAINEE?

ROČNÍ TECH-TRAINEE PROGRAM PRO ABSOLVENTY JE JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST, JAK POZNAT ŠKODA AUTO ZE VŠECH STRAN.

Jako účastník Trainee programu netvoříte jen nápady do šuplíku. Zadaní se vždy odvíjí od skutečných požadavků a výsledek se uplatní přímo v provozu.

Přečtěte si, na co vše si můžete jako trainee sáhnout v našem článku.

**CELÝ ČLÁNEK
K PŘEČTENÍ ZDE**



ŠKODA
SIMPLY CLEVER



Jan Viták

koordinátor plánování elektřiny
a elektroniky vozu

„Změna architektury systému UPS je velmi komplexní projekt, podílí se na něm i oddělení ŠKODA IT či oddělení řízení výroby vozů. Celý tento rozsáhlý systém se snažíme účastníkům Tech Trainee programu po částech přiblížit, aby získali kompletní přehled, jak se vlastně zprovozňují vozy prostřednictvím serverů a zařízení na lince.“

VŠB TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA | ČASOPIS AKADEMIK

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO

- 4 ... s prorektorem pro komercializaci a spolupráci s průmyslem Igorem Ivanem

Z UNIVERZITY

- 5 Vědci z VŠB-TUO pracují na novém prostředku k ochraně dýchacích cest
5 Studentky biomedicíny pomáhaly s testováním zaměstnanců VŠB-TUO

ZE ŽIVOTA FAKULT

- 6 Fakulta strojní
7 Fakulta materiálově-technologická
7 Fakulta elektrotechniky a informatiky
7 Fakulta stavební
8 Fakulta bezpečnostního inženýrství

STUDENTSKÁ KOMORA AKADEMICKÉHO SENÁTU PŘEDSTAVUJE

- 9 Výzkum k distanční výuce na VŠB-TUO očima pedagogů

MEZINÁRODNÍ ODDĚLENÍ VŠB-TUO

- 10 Kurzy čínštiny
10 Jazykové kurzy
11 Propagační aktivity Oddělení mezinárodních vztahů VŠB-TUO
11 Nový Erasmus
11 Výjezdy

ROZHOVOR SE ZNOUZVOLENÝM REKTOREM VŠB-TUO PROF. RNDR. VÁCLAVEM SNÁŠELEM, CSC.

12

STRATEGICKÝ ZÁMĚR VŠB-TUO PRO ROKY 2021-2027

14

ROZHOVOR S OCENĚNÝMI STUDENTY NA CENÁCH SIEMENS

- 16 Rozhovor s Ing. Lenkou Barďoňovou a vedoucí její diplomové práce Ing. Kateřinou Mamulovou Kutlákovou, Ph.D.
18 Rozhovor s Ing. Martinem Kosinkou

ROZHOVOR S NOVĚ JMENOVANÝM PROFESOREM MARTINEM MELECKÝM

19

PŘEDSTAVUJEME UNIVERZITNÍ MUZEUM VŠB-TUO

20

ZAMĚŘENO NA STUDIJNÍ ODDĚLENÍ VŠB-TUO

23

FOTKY ZE STÁTNIC

24

VÝZKUMNÁ CENTRA – CENTRUM NANOTECHNOLOGIÍ

- 25 Jaká je budoucnost Centra nanotechnologií (CNT)?

VÝZKUMNÁ CENTRA – IT4INNOVATIONS

- 26 IT4Innovations součástí 16 projektů HORIZON 2020 a jedním z klíčových inovátorů
26 Vít Vondrák znovu jmenován ředitelem IT4Innovations
27 Michal Oetypka novým vedoucím Laboratoře modelování pro nanotechnologie IT4Innovations

VÝZKUMNÁ CENTRA – CENTRUM ENET

- 28 Vědci z VŠB-TUO umějí vyrobit energii z odpadu

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA VŠB-TUO: POTŘEBUJETE KOUPIŤ KNIHU? VYUŽIJTE E-ŽÁDANKU!

29

INSTITUT TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

- 30 Mistr lyžař z VŠB-TUO
31 Vyhlášení nejlepších sportovců VŠB-TUO

PRACOVISTĚ POPULARIZACE VŠB-TUO

- 32 Junior univerzita na VŠB-TUO
33 Přírodní vědy a technika baví děti a juniorů

ABSOLVENT NA KONEC: HANA KOBZOVÁ

33

VÝZKUMNÉ ENERGETICKÉ CENTRUM

- 35 Reference na Výzkumné energetické centrum CEET VŠB-TUO

Redakce: **Rektorát VŠB-TUO**, 17. listopadu 2172/15, 708 00 Ostrava-Poruba ■ Vydává: **VŠB-TUO**
■ Distribuce: **vlastní** ■ Náklad: **2500 ks**
■ Šéfredaktorka: Ing. **Barbora Urbanovská**, redaktorka útvaru Vztahy s veřejností ■ Grafická úprava a sazba: Mgr. **Petr Nenička** ■ Foto na titulní straně: Mgr. **Petr Šimčík** ■ Změna programu je vyhrazena pořadatelům. Platnost každé akce doporučujeme ověřit telefonicky u organizátorů. Za obsah reklamy odpovídá zadavatel. Obsah příspěvků se nemusí shodovat s názorem redakce.
■ ISSN 1213-8916 ■ www.vsb.cz



ÚVODNÍ SLOVO S IGOREM IVANEM

Milí čtenáři,

právě jste otevřeli druhé číslo letošního časopisu Akademik, ve kterém najdete články o významných událostech na naší univerzitě: na konci dubna proběhla volba rektora, prezident na jaře jmenoval nové profesory, mezi nimi i zástupce naší univerzity a dokončili jsme interní schvalovací proces našeho Strategického záměru VŠB-TUO, který se týká let 2021-2027.

Strategický záměr jsme připravovali spolu s mými kolegy z Centra podpory inovací velkou část roku 2020. Do tvorby však byli zapojeni i další členové vedení naší univerzity, zástupci fakult a ústavů. Od začátku jsme chtěli vytvořit dokument, který nejen, že splní požadavky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale hlavně jasně nastaví směřování naší univerzity do budoucna. Jsem velmi rád, že byl vždy velmi pozitivně přijímán a hodnocen, což dokládají také Strategické záměry fakult, které jsou na ten univerzitní významně navázány.

Dokument je koncipován tak, aby byl přehledný nejen pro lidi na univerzitě, ale také pro naše partnery či širokou veřejnost, které technické vzdělávání v našem kraji není lhostejné. Strategický záměr naší univerzity navazuje i na další důležité dokumenty – Strategický záměr MŠMT pro vysoké školy, Strategický plán

Statutárního města Ostrava, Strategii rozvoje Moravskoslezského kraje nebo na Inovační strategii ČR.

Strategický záměr shrnuje vizi, hodnoty a cíle, týkající se vzdělávání, vědy a výzkumu, efektivního fungování i změny vnímání značky VŠB-TUO uvnitř a navenek. Důležitým bodem pro rozvoj univerzity je i internacionalizace. Úspěšná univerzita potřebuje vědět, kam směřuje a postupně k těmto cílům dojít. Musí umět reagovat nejen na současné ale i nové potřeby studentů, absolventů a zaměstnanců. To vše bude průběžně sledováno díky sadě definovaných indikátorů.

Chceme, aby nás budoucí generace viděla jako sebevědomou, průmyslem respektovanou univerzitu, která bude rozvíjet odborné i osobnostní předpoklady. Chceme se stát unikátní živou laboratoří s mezinárodně uznávaným výzkumem, řešícím budoucí výzvy společnosti právě teď. Každý z nás na VŠB – Technické univerzitě Ostrava může přispět k budoucím úspěchům nejen jedinců a univerzity, ale také společnosti.

Dovolte mi i touto cestou poděkovat všem, kteří se na tvorbě tohoto klíčového dokumentu podíleli, ale i těm, kteří pomohou záměr univerzity naplňovat. ■

doc. Ing. Igor Ivan, Ph.D.
prorektor pro komercializaci
a spolupráci s průmyslem

VĚDCI Z VŠB-TUO PRACUJÍ NA NOVÉM PROSTŘEDKU K OCHRANĚ DÝCHACÍCH CEST

Na začátku roku 2021 odstartoval společný projekt Hornicko-geologické fakulty a Fakulty bezpečnostního inženýrství VŠB-TUO, do kterého je jako partner zapojena také Fakultní nemocnice Ostrava. Jedná se o dvouletý projekt řešený v rámci programu Bezpečnostního výzkumu Ministerstva vnitra ČR. Vědecké týmy napříč řešitelskými pracovišti vyvíjejí prototyp mobilního modulárního ochranného prostředku dýchacích cest, které uživatelé poskytnou ochranu před virovou i bakteriální nákazou v případě epidemiologických hrozeb. Konstrukce tohoto zařízení umožní také mnohem širší uplatnění například u zdravotníků a záchranných složek, nebo pro vnitřní nemocniční a mezinemocniční transporty pacientů mezi odbornými pracovišti.

Navrhovaný modulární ochranný prostředek bude konstruován jako tzv. polomaska, tedy ochrana pouze dýchacích cest (nos a ústa), zbytek obličeje zůstane nezakrytý. Vznikne tak účinná bariéra, která oddělí kontaminované prostředí od prostoru dýchacích cest člověka. Opakovaně použitelná polomaska bude vyrobena z průhledného měkkého plastu, doplněna diodovým UV filtrem a s možností napojení na mobilní tlakovou lahev včetně plicní automatiky. Polomaska tedy bude umožňovat nejen filtraci, ale také dekontaminaci vydechaného vzduchu, v čemž je spatřován hlavní význam při eliminaci nákazy od infikovaných jedinců. „Lékaři tak získají funkční ochranu horních cest dýchacích pro pacienty při minimální manipulaci s maskou, čímž bude významně snížena možná kontaminace okolí potenciální infekcí,“ přibližují vědci z VŠB-TUO. Ti budou vycházet ze svých zkušeností, které získali díky zaměření fakult. „Na Hornicko-geologické fakultě se zaměřujeme na dýchací techniku určenou především pro důlní prostředí, na Fakultě bezpečnostního inženýrství se zaměřují na dýchací techniku určenou především pro členy záchranných složek, zejména HZS. Z tohoto důvodu plyne nejen současná spolupráce v rámci tohoto projektu,“ říká Václav Zubíček z Hornicko-geologické fakulty VŠB-TUO.

Nová polomaska má za úkol zajistit ochranu samotného uživatele, ale také ochránit před případnou kontaminací infekcí okolí. „Vydechaný vzduch bude bez jakýchkoliv choroboplodných bakterií či virů, projde totiž přes LED diodový filtr, který je na 99,9 procent zlikviduje,“ vysvětluje Michal Lesňák z Fakulty bezpečnostního inženýrství. Polomaska bude hadicovým systémem napojena na dvou až třílitrovou lehkou celokovovou bezešvou tlakovou lahev, která bude doplněna plicní

automatikou, čímž bude zajištěna absolutní mobilita celého systému a velká šíře využití i při transportu osob vyžadujících podporu dýchání. „Polomaska bude také umožňovat snadné napojení např. na centrální rozvod kyslíku v nemocnicích. Pokud budeme mít pacienta na lůžku, připojíme zařízení do stacionárního zdroje, a ve chvíli, kdy by potřeboval transport, bude použita právě tato lahev,“ dodávají vědci, kteří se snaží, aby vyvinuli celý systém co nejvíce uživatelsky komfortní. Napojení tlakové lahve by mělo umožňovat také fixaci na transportní prostředek. Zařízení by mělo být také snadno dezinfikovatelné a vědci přišli i s nápadem stojánku, do kterého se maska pro dekontaminaci vloží, aby byla opakovaně využitelná. „Dnes je problematické i sundávání roušky či respirátoru. Lidé manipulují s ochrannými horních cest dýchacích mnohdy špatně, z čehož plyne vysoké riziko kontaminace, resp. nákazy samotného uživatele ochranných pomůcek“ říká Michal Lesňák, který se proto se svými kolegy bude snažit, aby manipulace s polomaskou byla co nejjednodušší.

K úvodnímu testování vědcům poslouží nejprve unifikované antropometrické modely lidské hlavy vtištěné na 3D tiskárně. Nedílnou součástí vývoje funkčního systému je také simulace proudění plynů uvnitř masky a ověření dekontaminace filtrovaného vzduchu. Testování polomasky bude probíhat také u partnerské organizace, kterou je Fakultní nemocnice v Ostravě. ■

Text: redakce

STUDENTKY BIOMEDICÍNY POMÁHALY S TESTOVÁNÍM ZAMĚSTNANCŮ VŠB-TUO

Když se loni na jaře v České republice objevily první případy s onemocněním covid-19, akademičtí pracovníci a studenti VŠB – Technické univerzity Ostrava začali pomáhat v boji proti pandemii a v boji pokračují stále – studentky a studenti 2. ročníku oboru biomedicínská technika v kampusu VŠB-TUO a i na jejich fakultách mimo kampus testují na nákazu novým koronavirem zaměstnance univerzity.

Veronika Wojtasová, se spolu s kamarádkami podílela na testování pracovníků Fakulty stavební, kam docházely každé pondělí a úterý. „Testování probíhalo v atriu fakulty a my jsme tam byly každé pondělí a úterý od 8 do 13 hodin,“ přibližuje Veronika. Ze začátku měly obavy, a to jednak ze samotného onemocnění, a pak i nedostatku času na plnění studijních povinností. „Pomoc s testováním je dobrovolná činnost. Přemýšlely jsme jen chvíli. Bály jsme se, že se situace zhorší a my budeme povinny nastoupit třeba na covidovou jednotku do nemocnic, kde je nákaza pravděpodobnější,“ vysvětluje studentka.

Chválí si ale, že na Fakultě stavební na nikoho pozitivního nenarazily. „Zaměstnanci fakulty byli moc milí, berou testování jako nutnost.“ Za dva dny takto odbavily okolo 100 lidí. Tým, testující v kampusu VŠB-TUO však na jednoho pozitivního člověka narazil. Pozitivita se na testovací sadě projevila dvěma čárkami. „Když jsme těch 15 minut čekaly, než se test vyhodnotí, byly jsme vždycky trochu nervózní, jestli přece jen nebude pozitivní,“ dodává. Aby se jim lidé nehromadili, výsledky jim říkaly v jiné místnosti. Samotné testování však náročné nebylo, studentky ale doma musely dohánět výuku – utekly jim hlavně přednášky. I přesto jsou ale rády, že mohly alespoň takto pomáhat.

Studenti a zaměstnanci VŠB – Technické univerzity Ostrava se do boje proti pandemii zapojili hned na samém začátku – do konce dubna roku 2020 vyrobili 26 170 litrů dezinfekce, vytiskli téměř 7000 štítků, tým tvořený doktorandem z oblasti biomedicínské inženýrství pomáhal s monitoringem lůžek, ať už specializovaných a plně vybavených pro pacienty s těžkým průběhem, přes standardní lůžka i lůžka provizorní, v Moravskoslezském kraji. ■

Text: redakce



Z RESTAURÁTORSKÉ DÍLNY VYJÍŽDÍ DALŠÍ RESTAUROVANÝ MOTOCYKL

V Restaurátorské dílně při VŠB – Technické univerzitě Ostrava se zásadní proměny dočkala historická motorka Jawa 350sv z roku 1934. Je to už druhý motocykl, kterému vrátili její původní půvab studenti a zaměstnanci Fakulty strojní VŠB-TUO. Motocykl věnoval v unikátní sbírce Moravskoslezského kraje sochař Rybička v roce 2015.

„Před dvěma lety podpořil Moravskoslezský kraj vznik Restaurátorské dílny při VŠB TUO a každoročně přispívá půl milionu korun na její provoz. Dílna funguje na Fakultě strojní a v republice je jediným místem, kde se mohou studenti v této exkluzivní restaurátorské disciplíně zdokonalovat. Vzdělávají se tak zde budoucí odborníci v oblasti nakládání s technickým kulturním dědictvím, které je pro náš kraj velmi důležité,“ uvedl hejman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák s tím, že právě postupy restaurování Jawy 350sv jsou tématem diplomové práce jednoho ze studentů, kteří se na obnově historického stroje podíleli.

Restaurátorská dílna a její vybavení umožňuje péči o technické památky dle požadavků Mezinárodní federace historických vozidel. Motocykl Jawa 350sv tak studenti a zaměstnanci opravili s využitím moderních postupů, jako je 3D tisk nebo reverzní inženýrství. „Motorka je nyní plně provozuschopná. Naším cílem bylo zachovat původní povrchové úpravy a zajistit díly, které odpovídají specifikaci jednostopého vozidla z roku 1934. Díly se nám nakonec podařilo sehnat prostřednictvím různých internetových aukcí, bazarů a také kontaktů, které mám mezi veteránisty,“ řekl vedoucí Restaurátorské dílny Lukáš Kudrna. Jednu součást, a sice levou stupačku, se ovšem sehnat nepodařilo, a tak ji strojaři museli ve spolupráci s kolegy z oboru uměleckého slévárství odlít.

„Jawa 350sv je už druhým motocyklem, který odborníci z VŠB-TUO v dílně opravili. Vloni po jednoroční práci představili restaurovanou Jawu 250, kterou mohla veřejnost vidět v Dolních Vítkovicích na výstavě Grand Prix. Její součástí byly i další motorky z naší unikátní sbírky historických motocyklů. GRAND PRIX má být v Dolních Vítkovicích až do konce srpna. Třeba to epidemiologická situace dovolí a na výstavu bude možné ještě zajít. Později se mají motorky přesunout do nového muzea, které aktuálně vzniká v Kopřivnici,“ sdělil náměstek hejmana Moravskoslezského kraje pro regionální rozvoj Jan Krkoška a připomněl, že když v roce 2019 Restaurátorská dílna vznikala, dali si její zaměstnanci spolu se studenty cíl opravit jednu motorku ročně. Po Jawě 250 a Jawě 350sv přijde na řadu motocykl Indian scout 600 z dvacátých let minulého století. ■

Text: Mgr. **Nikola Birklenová**,
tisková mluvčí Moravskoslezského kraje
Foto: archiv FS a Mgr. **Petr Šimčík**

OSTRAVŠTÍ STROJAŘI POSÍLAJÍ ENERGIÍ ZDRAVOTNÍKŮM

Zaměstnanci Fakulty strojní VŠB-TUO v březnu podpořili zdravotníky z Fakultní nemocnice v Ostravě, kteří den za dnem bojují o životy (nejen) covidových pacientů. Uspořádali proto akci nazvanou Dobro(ty) pro FNO, během níž darovali kávovar, napekli domácí sladké i slané dobroty a nakoupili mnoho potravin, nápojů i relaxačních produktů, které mohou přijít vhod po náročném službě.

Strojaři tím chtějí dát najevo svou podporu lidem, kteří stojí už rok v první linii boje proti pandemii covid-19 a denně v náročných podmínkách bojují o životy pacientů. „Často na zdravotníky myslíme. Jsme od nich takový kousek, a přitom si vůbec neumíme představit, jak neuvěřitelně těžké to teď pro

ně musí být,“ přiznal děkan Fakulty strojní Robert Čep, jehož kancelář v porubském kampusu se nachází jen stovky metrů od nemocnice.

Gesto zaměstnanců přítom nemá být jen symbolické. „Společnými silami jsme napekli mnoho domácích dobrot a nakoupili potraviny, které – jak doufáme – zdravotníky nejen potěší, ale také jim dodají hromadu energie,“ řekl Čep, jenž sám přispěl například domácím „děkanským“ chlebem. V balíčcích s potravinami, které strojaři věnovali nemocnici, najdou lékaři a sestry například také mini hamburgery vyrobené místní menzou.

Dobrotu nemocnice rozdělila na několik covidových oddělení, jednotky intenzivní péče, odběrová centra i Léčebnu dlouhodobě nemocných v Klokočově, která pod FNO spadá. „Už je to dlouho, co se staráme o pacienty s covidem. Proto nás vždy povzbudí nejen samotný dar, ale především ten pocit, že na nás ostatní myslí a váží si toho, co děláme. Je to motivující, a i díky vám to vše zvládneme lépe,“ vzkázala strojařům Lenka Krupová, vrchní sestra Kožního oddělení FNO, z něhož je teď covidová jednotka.

Do akce Dobro(ty) pro FNO se zapojilo všech jedenáct kateder fakulty i další pracoviště. Dohromady zdravotníkům kromě kávovaru, potravin, nápojů a kosmetiky předali také několik desítek poukazů na doučování matematiky či fyziky pro jejich děti. „Napadlo nás, že i tímto způsobem můžeme vyčizeným zdravotníkům pomoci. Pokud se jejich děti během online výuky potýkají s potížemi v matematice nebo fyzice, mohou se na nás obrátit,“ vysvětlil děkan.

Akci Dobro(ty) pro FNO uspořádali ostravští strojaři přesně rok poté, co pandemie v Česku vypukla. Už při první vlně pomáhali, a sice výrobou tisíců ochranných pomůček na 3D tiskárnách. „Mrzelo nás, že vlna solidarity z jara loňského roku opadla. Jsme proto rádi, že jsme našli způsob, jak zdravotníkům vyjádřit naši podporu,“ uzavřel děkan Robert Čep. ■

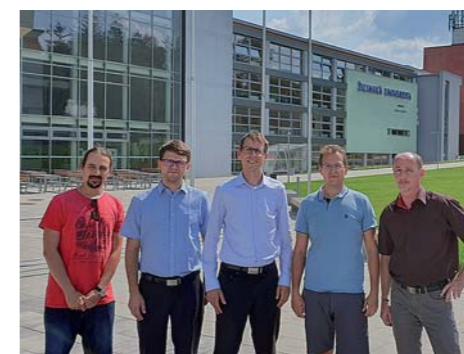
Text: Mgr. **Lada Poštulková**, PR koordinátor FS
Foto: Archiv FS

NOVÝ PROJEKT EDU_IN NA KATEDŘE METALURGIE A SLÉVÁRENSTVÍ

Na Fakultě materiálově-technologické, Katedře metalurgie a slévárství byla od 1. 2. 2021 zahájena realizace mezinárodního projektu s názvem „Česko-polská výměna zkušeností s adaptací výuky pro online terciární vzdělávání v oblasti CZ-PL příhraničí“, reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_013/0002594 v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko 2014-2020, spolufinancovaného z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Fondu mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia. Celkové způsobilé výdaje mikroprojektu budou činit 14 378,92 EUR.

Vedoucím partnerem projektu je VŠB-TUO, partnerem projektu Politechnika Częstochowska, se kterou v rámci transferu zkušeností připravuje workshopy a semináře pro pedagogy a studenty, za účasti odborníků na e-learningové a digitální technologie, kteří budou seznamovat účastníky s novými trendy v oblasti e-vzdělávání. ■

Text: **Pavína Pustějovská**, garant projektu, FMT



KATEDRA TELEKOMUNIKAČNÍ TECHNIKY ZAHÁJILA PROJEKT SE SLOVENSKÝMI UNIVERZITAMI

VŠB - TUO spolupracuje od 1. 11. 2020 s Fakultou elektrotechniky a informatiky (STU v Bratislavě) a Fakultou elektrotechniky a informačních technologií (ŽU v Žilině) na mezinárodním projektu zaměřeném na přenos výsledků aplikovaného výzkumu v oblasti fotonických aplikací zejména s malými a středními podniky v přeshraničním regionu.

Projekt si klade za cíl aplikovaný výzkum z širších oblastí optovláknových senzorů a přenos znalostí a dovedností do průmyslových podniků a institucí v ČR a na Slovensku. Jedná se o poznatky, které budou získány v průběhu řešení navrhovaného projektu se slovenskými partnery, Katedra telekomunikační techniky tyto a vlastní poznatky implementuje do různých inovačních aplikací. V rámci projektu budou také zakoupeny měřicí přístroje do laboratoří všech partnerů v projektu.

Projekt „Optovláknové senzory s fotonickými prvky pro inovativní aplikace“, č. 304011Y497 je financován z prostředků programu Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika 2014-2020. Tento projekt je podpořen Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj. ■

Text: Ing. **Miroslava Goňo**, Ph.D., MBA
Fotografie: Bc. **Andrej Holíč**



FASTALKS – SÉRIE PŘEDNÁŠEK A DISKUZÍ NEJEN PRO STUDENTY

Fakulta stavební zavedla od zimního semestru loňského roku přednášky odborníků nazvané FASTalks. Ty se pořádají v rámci zkvalitňování výuky a rozšiřování povědomí studentů o možnostech jejich uplatnění v praxi po úspěšném absolvování vysoké školy.

Na těchto přednáškách a následných diskuzích se představují nejen partnerské firmy, ale také samotní absolventi, kteří v těchto firmách pracují. Celkem se konalo sedm přednášek, všechny on-line formou vzhledem k pandemické situaci. Účastníci se v rámci nich mohli seznámit s partnerskými firmami, jak takové firmy fungují a jaké pracovní pozice nabízí, co je jejich náplní a některé i studentům nabídly možnost stáže, a to i na zahraničních projektech.

Nejoblíbenější byly přednášky, které představovaly konkrétní realizované projekty. Díky tomu mohli účastníci získat jedinečný pohled na realizaci podzemních staveb nejen u nás, ale také v Německu, Švédsku anebo na Slovensku. Zajímavá byla také přednáška o výstavbě mostu přes norský fjord, která popisovala použité technologické inovace a nevěšední postupy při realizaci.

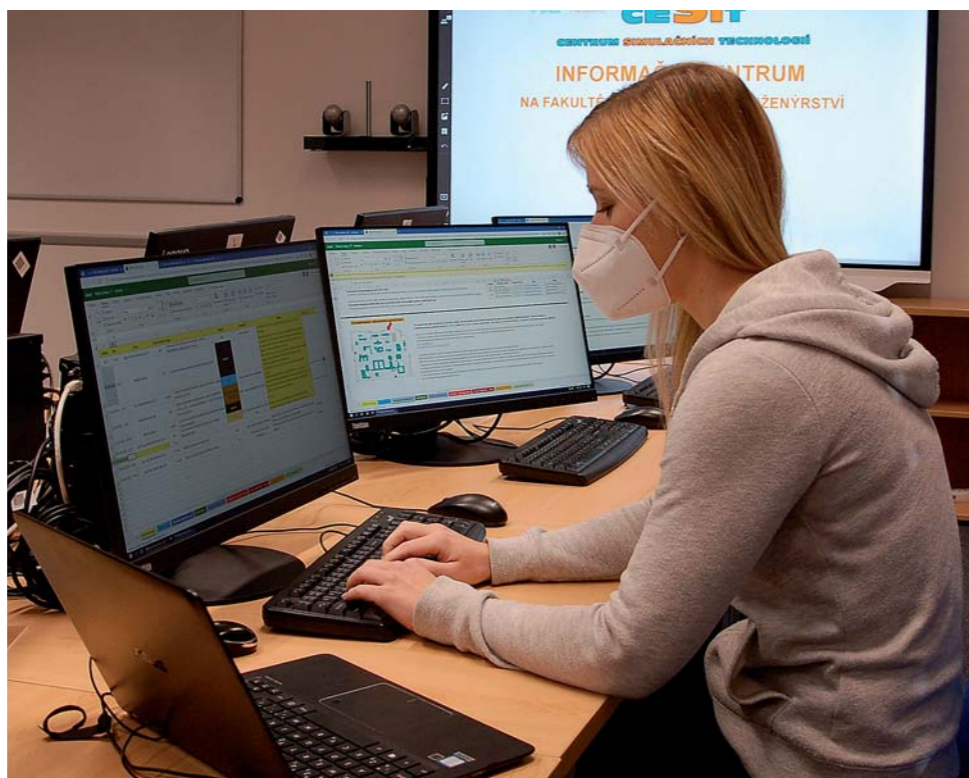
Ovšem přednášky nebyly jen o aktuálních projektech. Účastníci se také dozvěděli něco z historie. Konkrétně jedna byla zaměřena na historii výstavby města Zlína, na které se podílel Tomáš Baťa a jeho společnost.

V následujících semestrech budou přednášky pokračovat. Partnerské a vyzvané firmy, včetně našich absolventů, tak budou studentům prezentovat nejen svou práci, ale také odpovídat na jejich konkrétní dotazy. Studenti tak mají výjimečnou možnost se inspirovat pro svou budoucí kariéru. ■

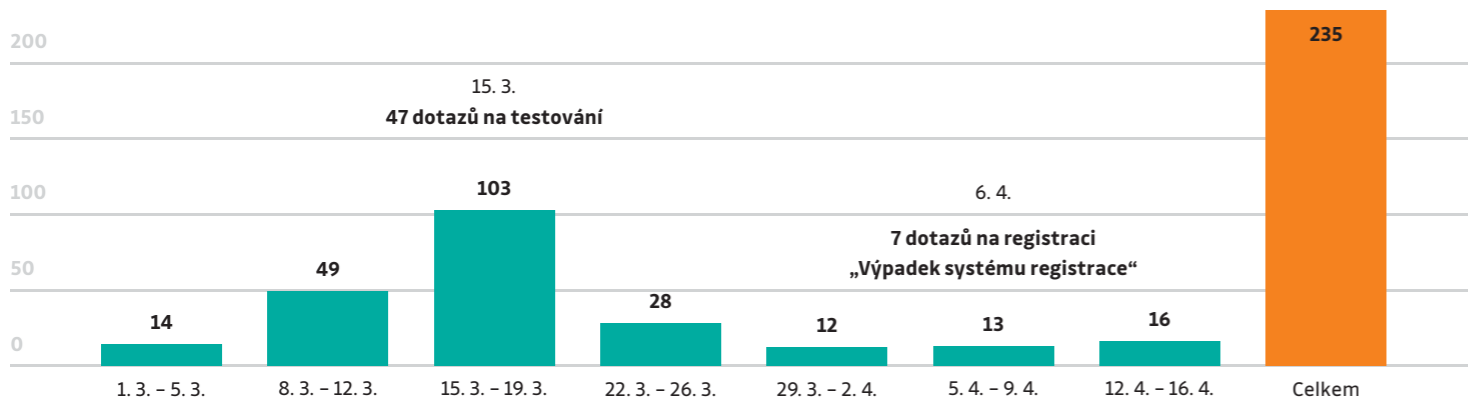
Text: **Lukáš Janečka**, PR koordinátor FAST

ZNOVUOTEVŘENÍ INFORMAČNÍHO CENTRA NA FBI

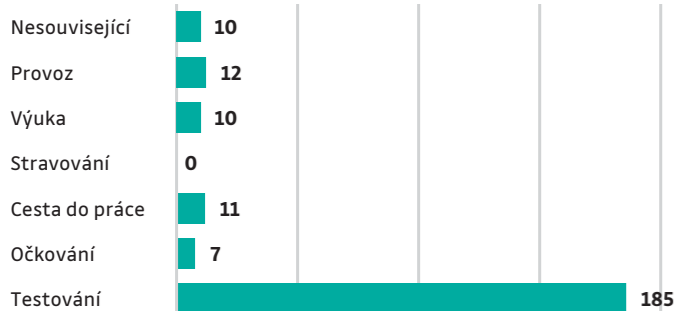
V souvislosti s opatřeními stanovenými Vládou ČR a týkající se mimo jiné omezení pohybu občanů mezi okresy, rozhodl rektor VŠB-TUO po dohodě s děkanem Fakulty bezpečnostního inženýrství o opětovném zprovoznění Informačního centra VŠB-TUO. (Poprvé bylo v souvislosti s pandemií Covid-19 Informační centrum zřízeno na jaře 2020). IC bylo zprovozněno 1. března 2021 v prostorech Centra simulačních technologií na FBI. Tým zaměstnanců fakulty pod vedením doc. Ing. Marka Smetany, Ph.D. přijal a zodpověděl celkem 235 telefonických a e-mailových dotazů od zaměstnanců a studentů VŠB-TUO. Prvotní předpoklad, že nejvíce dotazů bude od kontrolních orgánů, zda dotyčný je zaměstnanec školy a jde do práce, se nepotvrdil. Nejvíce dotazů bylo směřováno k povinnému testování antigenními testy. Směny na IC byly v pracovní den od 8 do 16 hodin. Činnost Informačního centra byla ukončena 16. dubna 2021. ■



POČET DOTAZŮ

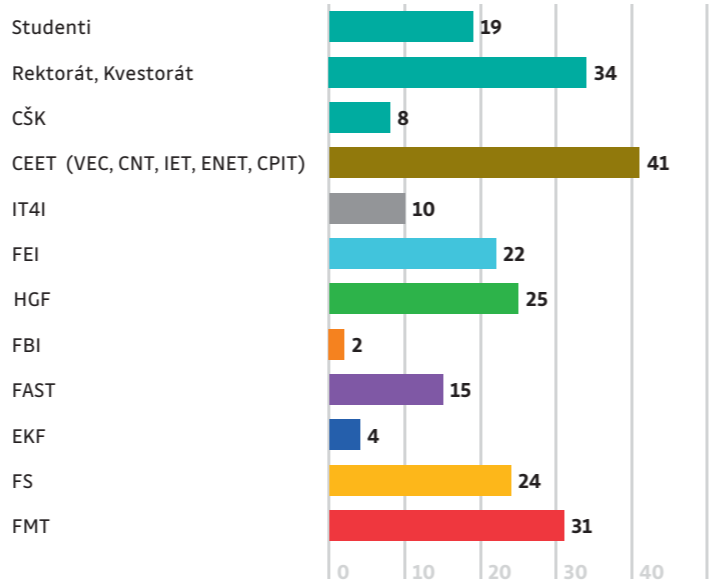


STRUKTURA DOTAZŮ



Text: Ing. Petr Berglowiec
Foto: Ing. Stanislav Sovinský

DOTAZY Z FAKULT



DISTANČNÍ VÝUKA NA VŠB-TUO

V listopadu a v prosinci roku 2020 proběhly na naší univerzitě dva velké výzkumy k distanční výuce a to jak mezi studenty, tak mezi pedagogy. Oba připravovala pracovní skupina pro distanční výuku a na studentském výzkumu se aktivně podílela také Studentská komora Akademického senátu VŠB-TUO. Cílem bylo zjistit, jak distanční výuka probíhá, a jak ji vnímají všichni zúčastnění aktéři. V tomto článku přinášíme shrnutí zajímavých výsledků z obou výzkumů a také odpovědi na anketní otázku mezi pedagogy, kteří dle výsledku dotazníku pro studenty vedou svoji výuku inspirativně.

Anketní otázka: Jaké jsou vaše figle popřípadě tipy a triky při distanční výuce? Zde jsou jejich odpovědi:

Ing. Václav Pavelka

„Při realizaci výuky distanční formou se mi dvojnásobně osvědčilo soustředit se v maximální možné míře na „key message“ cvičení, kterou je studentům potřeba předat. Odprostit se od detailů, postupovat po malých krocích, ověřovat průběžně jejich správné pochopení, zjednodušit pravidla a nebát se, že se něco nepovede.“

Ing. Petr Lůžek

„Na distanční výuku konkrétně figl nemám, ale k tomuto druhu výuky, stejně jako k prezenčnímu, se snažím přistupovat z pohledu studenta. Tudiž co bych jako student asi tak očekával, co je pro mě přijatelné a co je za hranou? Dále mě pak napadá, že ve výuce pomůže, pokud ke studentům přistupuji jako ke kolegům a ne podřadným tvorům.“

RNDr. Pavel Rucký, Ph.D.

„Těžko říct, zda to jsou tipy, triky a figle. Prezenční výuka byla v době, kdy jsme se všichni seznamovali s výukou v distančním režimu, z velké části sponována samostudiem skript a předepsané studijní literatury. Já jsem se k tomu snažil přidat ty informace, které jsou ve skriptech „schovány mezi řádky“ a po jejich prvním přečtení nejsou až tak zřejmé, zvláště studentům 1. ročníků. Samozřejmě každý předmět má svá specifika, co funguje v jednom, nemusí fungovat v jiném.“

Doc. Mgr. Ing. Radomír Ščurek, Ph.D.

„Triky v tom nejsou, když pedagoga práce se studenty baví, tak je pozitivní a má je svým způsobem rád. Se studenty jsme na jedné lodi, a pokud si něco z mých přednášek zapamatují, má to pro mne smysl a dodá mi to radost z mé práce a pozitivní energii.“

Ing. David Ulčák

„Není to zase tak dávno, co byl člověk sám v kůži studenta. Snad stačí fungovat přirozeně, uvolněně a vyvarovat se věcí, o kterých si vybavuji, že mně samému a mým spolužákům vadily a snažit se naopak držet věcí, které nám na výuce

vyhovovaly – samozřejmě sto lidí, sto chutí, takže ochota přizpůsobit trochu styl aktuálnímu osazenstvu nikdy neškodí, pokud to situace vyžaduje. A hlavně to dostatečně brát s nadhledem, nejde přece o život.“

Ing. Stanislav Zajaczek, Ph.D.

„Myslím si, že důležitá je hlavně vstřícnost a chápavost ke studentům a jejich potřebám. Studenti, ale ani pedagogové to nemají vůbec lehké, chybí hlavně osobní kontakt a vzájemná interakce. Hlavním problémem je dle mého názoru zaujmout studenty, protože dívat se hodinu a půl na monitor s prezentací a někde v dálce tušit pedagoga, který se snaží ze všech sil zaujmout své posluchače, považují za velice obtížné, a to jak pro studenty, tak pro pedagogy. Mám rovněž velké štěstí na studenty, kteří mi svou zpětnou vazbou dávají možnost neustále vylepšovat své prezentace. Myslím si, že v této nelehké době to takto praktikuje většina pedagogů.“

Mgr. Monika Jahodová, Ph.D.

„Nemyslím si, že při výuce používám něco převratného nebo inspirativního, vystačím si s čistou prezentací a grafickým perem. Za mnohem důležitější považuji komunikaci se studenty. Mým cílem bylo i při distanční výuce „vtáhnout“ studenty do problému, podporovat aktivní přístup a neudělat z nich pouze pasivní posluchače. A dostávat zpětnou vazbu. Nejlogičtější prostředek, který se nabízí, a to mikrofon, je paradoxně u studentů velmi neoblíbený. A tak bylo potřeba dát prostor pro vznik nových komunikačních kanálů. Studenti si sami své prostředky našli. Někomu více vyhovuje chat, z někoho dostanete odpověď pouze anketou, jiný zanechá jenom malý otazník na ploše a zase zmizí. A někdo požádá o možnost zapnout webkameru, protože chce spolužákům ukázat štěně. A jako celek to vše funguje dobře.“

Ing. Barbara Luňáčková, Ph.D.

„Netroufám si radit, jak na distanční výuce. Ráda bych ale nám všem popřála, abychom neztráceli elán, kreativitu a chuť studovat.“

Mgr. Dagmar Dlouhá, Ph.D.

„Hodnocení studentů mě velmi potěšilo, všem moc děkuji. Učím ráda, prezenčně i distančně. Distanční výuka je pro mě výzva. Snažím se hledat možnosti, které mi dovolí nejen vést výuku, ale se studenty udržovat i sociální kontakt. On-line má svá pozitiva, které můžeme využít i při prezenční výuce, ke které se vrátíme snad co nejdříve.“

Mgr. Zuzana Morávková, Ph.D.

„Pro úspěšnou on-line výuku je potřeba dělat vše pro to, aby na druhé straně nebyli jen diváci, ale studenti, kteří se aktivně zapojují do výuky, přemýšlejí, odpovídají na otázky a počítají do sešitu.“ ■

Text: Natálie Cváčková, Martin Haváček a Adéla Valentová, Studentská komora Akademického senátu VŠB-TUO



ALTERNATIVNÍ DOPRAVA S BONUSEM!

Věděli jste, že možnosti alternativní dopravy v Ostravě i kampusu VŠB-TUO se stále rozšiřují? Kromě sdílených kol nextbike můžete nově využít také elektrokoloběžky Bolt či Lime. A navíc stále platí, že každý, kdo se u nextbike nově zaregistruje pod univerzitním email, dostane kredit na jízdné ve výši 200 Kč! ■ (pp)





KURZY ČÍNSKÉHO JAZYKA NA NAŠÍ UNIVERZITĚ MAJÍ ZA SEBOU JIŽ TŘETÍ ROK

S koncem letního semestru jsme úspěšně završili již třetí rok výuky čínského jazyka a kaligrafie na VŠB-TUO, OSU a Matičním gymnáziu v Ostravě. Účastníci z řad zaměstnanců, studentů i široké veřejnosti skládali zkoušku ze znalostí čínského jazyka ve čtvrtém a druhém stupni pokročilosti. Úspěšní absolventi dostali certifikát a malý dárek. Stejně jako veškerá výuka probíhaly i kurzy čínského jazyka v letním semestru online formou. Výzvu jsme společně zvládli, a to především zásluhou našich lektorek, Michaely Frydrychové a Alice Nguyenové.

V dnešním propojeném světě je každý cizí jazyk ceněný. Čínštinou mluví více než miliarda lidí. V budoucnu vám může přinést nejen konkurenční výhodu při hledání zaměstnání, ale také v možnosti cestovat, poznávat nové lidi a kultury. Proto pro vás připravujeme na zimní semestr pokračování jazykových kurzů čínštiny, kaligrafie a mnoho dalších zajímavých aktivit od poznávacích seminářů zaměřených na čínskou kulturu, historii a tradice, až po čajové obřady a přípravu oblíbených čínských knedlíčků.

Kromě pokračování v třetí úrovni pokročilosti začneme v zimním semestru také jazykovými kurzy první - vstupní úrovně. Proto rádi přivítáme nové zájemce a nadšence, kteří by si chtěli obohatit své znalosti o základy tohoto světového jazyka. Studenti mohou navíc za kurzy čínštiny získat kredity. K tomu všemu na naši univerzitu letos přijedou dvě zkušené čínské lektorky z partnerské Hebei GEO Univerzity.

Kurzy jsou pro studenty a zaměstnance VŠB-TUO zdarma. Pro jejich rodinné příslušníky, alumni, studenty základních a středních škol a seniory nabízíme zlevněné kurzovné. Ostatní zájemci se pak mohou připojit po uhrazení plného kurzovného. Pro více informací pište na confucius@vsb.cz.

Text: Mgr. **Marek Siwy**,
Oddělení mezinárodních vztahů
Foto: **Tomáš Sláma**, Audiovizuální služby

JAZYKOVÉ KURZY PRO ZAHRANIČNÍ STUDENTY A ZAMĚSTNANCE

Na začátku letního semestru 2020/21 zahájilo Oddělení mezinárodních vztahů ve spolupráci s Institutem jazyků několik jazykových kurzů pro zahraniční studenty a zaměstnance. Výuka ve všech kurzech byla vedena lektory z Institutu jazyků a probíhala stejně jako ostatní kurzy a předměty tento semestr pouze online formou.

Velkému zájmu se těšil zejména kurz Českého jazyka, do kterého se mohli přihlásit zahraniční studenti, kteří na VŠB-TUO studují celý studijní cyklus, nebo také zaměstnanci VŠB-TUO přicházející ze zahraničí. Účastníci tohoto kurzu se tak během svého pobytu na VŠB-TUO mohou naučit základy češtiny nebo se dostat i na pokročilejší úroveň, což jim velmi usnadní orientaci v českém prostředí, a lépe se tak budou moci integrovat do místního života.

Dále se mohli zahraniční studenti zapojit do kurzu anglického jazyka, který jim napomůže zdokonalit své dovednosti zejména v mluvené formě a ve zvládnutí jejich studia v angličtině.

Na základě kladných ohlasů k realizaci těchto kurzů budou tyto kurzy nabízeny i v nadcházejících semestrech. Tyto kurzy jsou zahraničním studentům a zaměstnancům VŠB-TUO poskytovány zdarma. ■

Text: Mgr. **Barbora Štivarová**,
Oddělení mezinárodních vztahů

PROPAGAČNÍ AKTIVITY ODDĚLENÍ MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

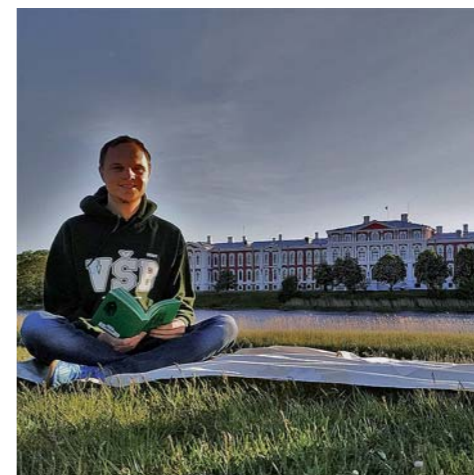
Navzdory epidemické situaci a omezeným možnostem cestovat za účelem propagace VŠB-TUO na zahraničních náborových veletrzích, využívá Oddělení mezinárodních vztahů všech dostupných online prostředků ke zviditelnění možnosti studia na VŠB-TUO v anglickém jazyce.

Jen v posledních šesti měsících se naše univerzita zúčastnila třech virtuálních veletrhů: Edutrex zaměřeného na oblast Arabského poloostrova; International Education Fair pro studenty střední Asie; a Education Excellence Conclave pro oblast Indie. Ve stejné době jsme zintenzivnili komunikaci s našimi náborovými agenturami, se kterými jsme připravili pět videochatů pro zainteresované studenty. Naše oddělení také rozjelo projekt zahraničních ambasadorů, tedy našich vtipovaných zahraničních studentů, kteří nám s nábohem při různých příležitostech pomáhají. Zároveň jsme rozšířili nabídku studijních programů na zahraničních portálech, na nichž nás mají možnost studenti najít a následně kontaktovat.

Úspěšnost těchto aktivit je již možné vidět na počtech přihlášek přijatých za 1. kolo přijímacího řízení. Do konce března 2021 bylo pro akademický rok 2021/2022 přijato celkem 236 přihlášek, což je o cca 30 přihlášek více, než za 1. kolo PR pro akademický rok 2020/2021. V tomto ohledu také velmi pomohlo to, že 1. kolo PR bylo u 6 fakult jednotlivě, tj. do 28. 02. 2021.

I nadále bude Oddělení mezinárodních vztahů pokračovat v účasti na online veletrzích. Na podzim 2021 jsou naplánovány online veletrhy mj. také pod záštitou Domu zahraniční spolupráce, které jsou zaměřené na oblast střední Asie a jižní Ameriky. ■

Text: Bc. **Zuzana Štrochová** a Bc. Mgr. **Jakub Němec**, Oddělení mezinárodních vztahů



NOVÝ PROGRAM ERASMUS+

V březnu 2021 bylo Evropskou komisí oficiálně zahájeno nové programové období Erasmus+ (2021-2027). Mezi hlavní priority programu patří inkluze, digitalizace a udržitelnost. Rozpočet na mezinárodní aktivity ve vzdělávání je oproti předchozímu období téměř dvojnásobný. Z navýšeného rozpočtu se bude moci zahraničních mobilít účastnit až 10 milionů osob.

Výjezdy osob budou i nadále tvořit hlavní pilíř programu, kdy je na tuto aktivitu vyčleněno 70 % celkových prostředků rozpočtu. Zbylé finance budou využity na investice do dlouhodobých projektů spolupráce a do aktivit zaměřených na budování kapacit, inovace a sdílení dobré praxe.

Nový program Erasmus+ se ještě více věnuje podpoře účastníků s omezenými příležitostmi nebo specifickými potřebami. Vysokoškolští studenti budou mít nově možnost se účastnit intenzivních kombinovaných programů, které zahrnují online studium v kombinaci s krátkodobým pobytem v zahraničí. Část přidělených financí lze použít i na podporu mobility do zemí mimo Evropu. Velkým tématem, které plynule navazuje z minulého programového období, je zaměření na digitalizaci. Nový Erasmus+ pod záštitou Green Travel podporuje využívání ekologičtějších forem dopravy.

VŠB-TUO úspěšně naplňuje podmínky akreditace Erasmus Charter for Higher Education, která stanoví obecný rámec kvality pro mezinárodní spolupráci a zajišťuje kontinuitu financování studentských a zaměstnaneckých mobility.

Studenti, kteří mají zájem obohatit své studium o zahraniční zkušenost mohou navštívit Oddělení mezinárodních vztahů, kde získají veškeré informace o možnostech výjezdů. ■

Text: Mgr. et Mgr. **Kamila Pokorná**,
Oddělení mezinárodních vztahů
Foto: **Josef Odehnal**, Ekonomická fakulta,
Studijní pobyt (Erasmus+)

VÝJEZDY STUDENTŮ DO ZEMÍ MIMO EU

Shrnutí možností zahraničních studijních pobytů a praktických stáží do zemí mimo EU s finanční podporou Stipendium VŠB-TUO

Studenti VŠB-TUO již mnoho let využívají možnost absolvovat semestrální studijní pobyt nebo praktickou stáž v mimoevropských zemích. Tyto zahraniční pobyty jsou finančně podpořeny Stipendiem VŠB-TUO. Výše stipendia je diferencována dle životních nákladů v jednotlivých zemích. Nejvyšší stipendium je určeno studentům vyjíždějícím například do Japonska, Kanady, Království Tonga, a to ve výši 24 000 Kč/měsíc pobytu.

I přes nepříznivé podmínky a omezené možnosti cestování v posledních dvou letech je o tyto pobyty stále velký zájem. Na zimní semestr 2021/22 bylo vybráno k výjezdu téměř 50 studentů. Nejvíce studentů zamíří do Jižní Koreje, Japonska, na Tchaj-wan. Někteří se vydají do Ruska, Mexika, Indonésie nebo Hong-Kongu. V letošním roce chceme podpořit také účast studentů na virtuálních letních školách, které jsou organizovány zahraničními univerzitami jak v Evropě, tak mimo Evropu, a za které účastníci získají kredity. Nově je tedy možné požádat o finanční příspěvek do výše 400 EUR i na tuto aktivitu.

V současné době probíhá výběrové řízení na zahraniční výjezdy se Stipendiem VŠB-TUO na letní semestr 2021/22. Studenti se mohou do výběrového řízení hlásit přes IS EDISON až do konce září 2021. Více informací naleznete na webových stránkách: <https://www.vsb.cz/mobility/cs/studenti/stipendium-vs-b-tuo/> ■

Text: Bc. **Marta Blašíková**,
Oddělení mezinárodních vztahů
Foto: **Josef Odehnal**, Ekonomická fakulta,
Studijní pobyt (Erasmus+)

VÁCLAV SNÁŠEL: CHTĚL BYCH, ABY SE NAŠE UNIVERZITA ZMĚNILA Z INSTITUCE, KTERÁ PRAVIDLA SPOTŘEBOVÁVÁ NA INSTITUCI, KTERÁ PRAVIDLA VYTVÁŘÍ.

Že rektor je jen jeden člověk a že všechna jeho rozhodnutí pak musí být zhmotněna dalšími spolupracovníky. Svůj velký závazek tedy vidím hlavně v tom, že těmi spolupracovníky do budoucna budou všichni naši studenti, zaměstnanci i absolventi, protože jen společně můžeme naši univerzitu posunovat dále k co nejlepším výsledkům.“

Jaké jsou v letech 2021-2025 Vaše hlavní cíle?

„Hlavní cíle jsou v přípravě excelentní strategie SMART And Green District, která spojí oblasti, jímž se jako univerzita nejvíce věnujeme, a ve kterých excelujeme. Tento projekt je dalším pokračováním restrukturalizace Moravskoslezského kraje a spolupracujeme na něm i s dalšími partnery. Přípravy pro SMARAGD již běží, a stejně tak i pro koncept Ph.D. Akademie, protože příprava mladých vědeckých pracovníků je zcela zásadní. Ale po pravdě, po zkušenostech z prvního funkčního období vím, že cíle se mohou a určitě i budou měnit průběžně. Takže hlavním záměrem vlastně je, abychom všechny potenciální příležitosti, které bude univerzita mít, nejlépe využili. Musíme si uvědomit, že se nestačí srovnávat s ostatními českými univerzitami, ale musíme uspět v konkurenci tisíců dalších univerzit na celém světě. Proto je i důležité navazovat a udržovat kontakty se zahraničím, abychom věděli, jak se pracuje jinde.“

V čele univerzity jste od roku 2017. Co se Vám za Vaše první funkční období nejvíce povedlo?

„Jinak jsem určitě viděl výzvy na začátku prvního období a jinak je vidím nyní. Nastupoval jsem z pozice děkana, a i když jsem měl o pozici rektora určitě představu, realita je samozřejmě jiná. Děkan neřeší složitý rektorátní aparát, CIS, koleje a menzy, rozpočet celé univerzity, komunikaci s MŠMT i dalšími partnery atd. Hlavně si uvědomíte, že máte „na starosti“ celé malé město, když sečtete všechny studenty a zaměstnance. Kdybych měl ale opravdu vybrat jen jednu záležitost, která se mi povedla, tak je to změna vnitřní komunikace – nastavení vnitřní kultury. Chtěl bych, aby se naše univerzita změnila z instituce, která pravidla spotřebovává na instituci, která pravidla vytváří.“

Ve svém děkovném projevu jste zmínil pojem výzkumná univerzita. Jak si takovou výzkumnou univerzitu představujete? Existuje ve světě nějaká, která je pro Vás inspirací?

„Velkou inspirací je pro mne atmosféra na špičkových univerzitách, rozsáhlá spolupráce napříč univerzitou, otevřená diskuse o vědeckých problémech a maximální podpora studentů při zakládání vlastních firem. Ale porovnávat se jen s univerzitami nestačí, musíme mít přehled i o tom, jak fungují firmy a další typy výzkumných organizací. A musím i zmínit, jak mě těší, když je VŠB-TUO inspirací pro jiné, a to nejen univerzity. Své kvality jsme už potvrdili i pilotním projektem Fraunhofer Innovation Platform. Je to zatím jediné společné centrum Fraunhofer Gesellschaft v České republice.“

V druhé polovině Vašeho funkčního období svět zastihla pandemie Covid-19. Univerzita se ocitla bez studentů, kteří přešli na distanční výuku,

Členové Akademického senátu VŠB – Technické univerzity Ostrava dnes zvolili rektora pro funkční období od září 2021 do září 2025. Post nejvyššího představitele univerzity obhájil současný rektor prof. Václav Snášel. Z pozice děkana Fakulty elektrotechniky a informatiky nastoupil do funkce v září 2017 po současném hejtmánovi Moravskoslezského kraje prof. Ivo Vondrákovi. Co pro něj obhajoba znamená, jaké jsou jeho hlavní cíle a jak školu zasáhla pandemie covid-19, si přečtete v následujícím rozhovoru.

Na konci dubna jste obhájil funkci rektora. Akademický senát VŠB-TUO Vás 27 hlasy zvolil nejvyšším představitelem univerzity pro roky 2021-2025. Co pro Vás vaše znovuzvolení znamená? Je to pro Vás velký závazek?

„Znovuzvolení beru jako potvrzení toho, že v prvním funkčním období jsem dostal tomu, co jsem sliboval ve svém volebním programu. Nesmíme zapomínat, jak je volba rektora nastavena, že senát tvoří kombinace reprezentantů zaměstnanců i studentů a zastupují celou akademickou obec. Každý člen vystupuje za své pracoviště i sám sebe a pro každého může být důležité něco jiného. Studenti posuzují rektora podle jiných kritérií než zaměstnanci a rozdíl jsou i mezi pracovišti. Toho, že předsvědčíte všechny o kvalitách své práce, je možné dělat jen tak, že se snažíte dělat to nejlepší pro univerzitu jako celek. A samozřejmě je důležité zmínit,



i bez zaměstnanců, kteří byli na home office. Dá se na pandemii najít něco pozitivního, co byste zachoval i do budoucna?

„Pandemie potvrdila, že umíme rychle reagovat na takovéto události. Byli jsme schopni jednak vyřešit přechod veškerých procesů do online podoby a také všechna provozní omezení. Ihned jsme ustanovili Krizový štáb a začali plnit nařízení, která přicházela z hygieny, ministerstva, vlády, a to opravdu nebylo a není jednoduché. Některá nařízení totiž opomíjejí specifika VŠ a jsou spíše připravena pro nižší stupně vzdělávání, nepočítají s tím, že má VŠ desítky budov, stovky zaměstnanců a tisíce studentů a ti jsou z celého světa. Do toho nás úkolovali svými požadavky na dezinfekci a štítily jednotlivci, firmy, instituce. Ten tlak byl a je velký a sám jsem si pak zpětně uvědomil, jak jsem hrdý na to, jak jsme to zvládli. Do budoucna už s určitostí víme, že některé prvky online výuky zůstanou už jako běžná součást fungování naší univerzity. A také, že jsme flexibilnější ve své práci, protože na online jednání můžete být přítomný z druhého konce světa.“

Vznikne během čtyř let, tedy do roku 2025, na univerzitě nějaké další zázemí, budovy? Víme, že v kampusu VŠB-TUO vyroste Ekonomická fakulta. Co ještě se plánuje?

„Stavba Ekonomické fakulty bude zásadní a promění centrální část kampusu a byl bych rád, kdyby na ni mohly navázat i další stavební úpravy jako

jsou Studentské náměstí a Vědecké náměstí. Nechci však mluvit o konkrétních budovách, musíme se na kampus dívat jako na celek a mít několik zásadních myšlenek, kterými se chceme řídit. Jednou z nich je určitě vyřešení parkování, maximum aut stáhnout do podzemních parkovišť, protože tím získáme veřejný prostor k užívání, a i příjemnější průchod kampušem namísto vyhýbání se autům. Nové budovy by měly zapadat do celkového urbanistického konceptu těch stávajících a kampus musí být příjemný i jako prostor pro obyvatele Poruby, kteří jej navštěvují ve volném čase. Musíme myslet i na dopravní dostupnost MHD nebo díky sdíleným kolům, protože je to část skládačky k omezení počtu aut v kampusu. A hlavně musíme mít přesah do inovací a kampus budovat jako prostor plný technologií a inovací, které si naši studenti mohou prakticky vyzkoušet.“

Ve svém programu jste měl napsáno, že není univerzity bez studentů a není dobré univerzity bez spokojených studentů. Co se týká spokojených studentů, co v této oblasti plánujete?

„Plán úpravy prostor pro studenty postupně plníme a jedná se o změny v tom, aby prostory na univerzitě byly více univerzální. Aby sloužily pro studentská setkávání, samostudium i studium ve skupinách a i práci. Musíme vyjít vstříc skutečnosti, že hodně našich studentů už během studia pracuje a je neefektivní zbytečně přejíždět mezi

domovem, prací a univerzitou. Spokojenost studentů je neodmyslitelně spojená s kvalitou výuky. Takže se neustále pracuje na jejím vylepšení. Je výborné, že máme v senátu zástupce studentů, protože ti jsou pro nás důležitou zpětnou vazbou. A senát má každá z fakult, takže se jejich návrhy může pracovat i přímo ona. Studenty vždy beru jako kolegy a myslím, že ty roky na VŠ nejsou jen o předání vědomostí, ale i o tom, aby získali zkušenosti z co možná nejvíce oblastí, jak jednat s lidmi, jak se prezentovat, organizovat práci a pracovat v týmu. Proto se chceme tolik soustředit na podporu podnikavosti a podnikání.“

VŠB-TUO je jedním z největších zaměstnavatelů kraje. Co chcete udělat pro to, aby byla jedním z nejlepších, jak jste měl uvedeno ve svém volebním programu?

„Hlavním cílem je tedy zajistit zajímavou, dobře finančně ohodnocenou a časově flexibilní práci. Mnoho rodin se kvůli pandemii potýká s výpadky příjmu a složitým organizováním času svého dítěte. Je to tedy i o celkovém přístupu k tomuto i v rámci jednotlivých týmů, aby si lidé vyšli vstříc. Co se týká celkového nastavení pozic, tak nový Mzdový předpis obsahuje kategorie požadavků na zaměstnání v souvislosti se stupni a pozicemi a je na dohodě mezi pracovníkem a jeho nadřízeným, aby se dohodli na pracovním zařazení každého. To že se pracuje na dalších benefitech pro zaměstnance,

že se zvýšil počet dní dovolené a příspěvek penzijního pojištění, jsou určitě taky důležité podoblasti, ale dělat práci, která vás baví a do které se těšíte, to nic nenahradí.“

Jaké byly ty čtyři roky pro Vás osobně? Kolik hodin denně pracujete?

„Je asi velký rozdíl čistý čas, kdy „pracuji“ jako rektor, kdy jako akademik a vědec a kdy prostě jen přemýšlím o své práci. Protože kdybychom toto vše nasčítali, tak asi kromě spánku, nonstop. Ale to je samozřejmě přehnané. Ideální by bylo, kdybych měl několik klonů a CML pro sdílení informací, abych mohl najednou být na více jednáních, řešit více aktivit. Ale o tom je i manažerská pozice, že si musíte uvědomit, že nemůžete být u všeho a práci delegovat na kolegy. Samozřejmě snažím funkci rektora občas „odložit“ a nahradit to sportem, zahradou, kuchařením a hlavně dobrými knihami. A jestli se na něco v osobním životě opravdu těším a co mi chybí, tak jsou to všechny ty rodinné oslavy, akce, kultura i náhodná setkání se známými, které za poslední rok nebyly.“

Pojďme se podívat do roku 2025. Jak by měla univerzita vypadat, když ji budete předávat svému nástupci?

„Myslím, že hlavní je kontinuita. Já stále navažuji na práci svých předchůdců, protože porevoluční rektori byli ti, kteří univerzitu i kraj směřovali k tomu, že jsme lídři technického vzdělávání v ČR a musíme Moravskoslezskému kraji pomoci se změnou zaměření průmyslu. Často se mě novináři ptají, jak VŠB-TUO zvládá odklon od těžby a těžkého průmyslu, kde ti naši absolventi najdou uplatnění? To mi přijde jako nepochopení mise naší univerzity. Naše univerzita měla v době svého založení za úkol vychovávat odborníky v nejdůležitějších oblastech průmyslu, energie, v té době uhlí, materiál pro průmysl, v té době železo. Od té doby se v podstatě nic nezměnilo a i dnes je zcela zásadní oblast energetiky, oblast materiálového výzkumu. K těmto oblastem přibyla oblast IT, která hraje významnou roli v současné společnosti a i zde hrajeme s naším IT4Innovations národním superpočítačovým centrem významnou roli nejen v České republice ale i ve světě. Toto můžeme chápat jako DNA naší univerzity. My jsme těmi, kteří ukazují cestu, kam směřujeme. Ve spolupráci s firmami desítky let tento kraj měníme a já doufám, že v roce 2025 tato změna bude o to jasnější. A samozřejmě bych byl rád, kdyby se mi povedlo vyplnit co možná nejvíce z mého volebního programu.“ ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**, šéfredaktorka časopisu Akademik
Foto: Ing. **Petr Havlíček**

VZDĚLÁVÁNÍ PRO PRAXI



1. Stabilizovat počet studentů



2. Být univerzitou s vysokou uplatnitelností absolventů v oboru

UZNÁVANÝ VÝZKUM



3. Být uznávaným centrem orientovaného výzkumu



4. Být inkubátorem pro nadějně pracovníky

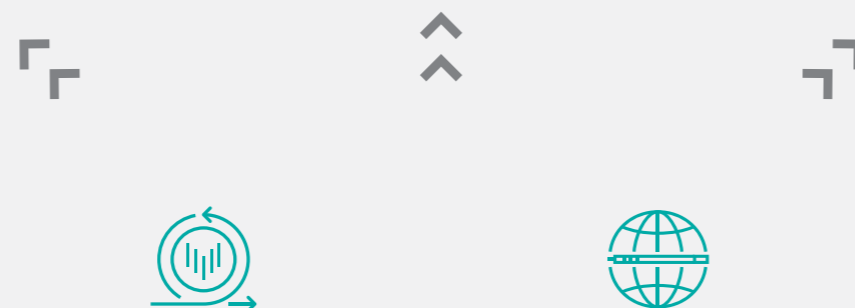
EFEKTIVNÍ FUNGOVÁNÍ



5. Efektivně řídit a využívat kapacity univerzity



6. Vytvářet motivační prostředí pro rozvoj osobností a týmů



7. Změnit vnímání značky VŠB-TUO dovnitř i ven



8. Internacionalizace

STRATEGICKÝ ZÁMĚR VŠB-TUO 2021-2027

Strategický záměr byl vytvářen po většinu roku 2020 týmem lidí z Centra podpory inovací pod vedením prorektora Igora Ivana v úzké spolupráci s dalšími členy vedení univerzity, zástupci fakult a ústavů. Od začátku byla snaha vytvořit dokument, který nejen že splní požadavky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale hlavně jasně nastaví směřování univerzity v dalším období. Zároveň bylo důležité koncipovat celý dokument tak, aby byl přehledný a srozumitelný nejen pro zaměstnance a studenty univerzity, ale také pro naše partnery a širokou veřejnost.

Pochopitelně je dokument úzce navázán na Strategický záměr MŠMT pro vysoké školy 2021+, ale i na další důležité dokumenty, např. Strategický plán rozvoje Statutárního města Ostrava 2017-2023, Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027, Národní RIS3 Strategie 2021-2027, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2021+, Inovační strategie České republiky 2019-2030).

Vzniknul tak dokument, který je rozdělen do pěti strategických priorit, osmi strategických cílů, které jsou dále děleny na operačních cíle a detailnější opatření. Každý strategický cíl je doplněn

o klíčový indikátor a rovněž operační cíle budou monitorovány díky jasně definovaným indikátorům. Avšak hlavní měřítko úspěšnosti Strategického záměru definoval pan rektor, který ve svém úvodním slovu uvedl „Jedno ze základních rozdělení univerzit: univerzity, které pravidla tvoří a pak jsou univerzity, které pravidla spotřebovávají. Předložený strategický záměr VŠB-TUO bude úspěšný, pokud se staneme univerzitou, která pravidla vytváří.“ ■

VIZE

- Jsme sebevědomá, průmyslem respektovaná univerzita, úspěšně rozvíjející individuální odborné i osobnostní předpoklady budoucích absolventů.
- Jsme unikátní živou laboratoří s profilovaným a mezinárodně uznávaným výzkumem řešícím budoucí výzvy společnosti v aktuálním čase.
- Každý na univerzitě přispívá k budoucím úspěchům jedinců, univerzity i společnosti.

HODNOTY

Odvaha inovovat

Je nám vlastní zvědavost a snaha posouvat věci dál, za obzor současného poznání. Jsme živou laboratoří, kde získané poznatky rozvíjíme a podrobuje zkoumání a ověřování pro použití v praxi. Máme odvahu hledat netradiční řešení aktuálních i budoucích výzev.

Získávat kvalitou

Usilujeme o výjimečnost ve všem, co děláme a děláme to, v čem můžeme být nejlepší. Kvalita je pro nás nejenom cílem, ale i způsobem, jak pracujeme. Snažíme se o maximální přínos ve vztahu ke studentům, zaměstnancům i partnerům.

Tým dokáže víc

Rozmanitost týmů je silnou stránkou naší univerzity. Týmová spolupráce a sounáležitost založená na vzájemném respektu a otevřenosti je to, co spojuje naši univerzitu v jedinečný organizmus. Vyžadujeme od sebe navzájem dodržování morálních a etických zásad chování.

Vědomi si odpovědnosti

Cítíme se být nedílnou součástí širší společnosti. Chceme být vzorem zodpovědného chování a pozitivně tak ovlivňovat svět kolem nás. Věříme v transformativní sílu vědění a vědomí.

Opora a stabilita

Jsme oporou pro studenty i zaměstnance a spolehlivým partnerem. Vytváříme stabilní a bezpečné prostředí pro rozvoj osobností, ve kterém se rodí a rozvíjejí inovativní myšlenky a nápady. Vzdělávání pro praxi se stalo nedílnou součástí naší DNA.

Autor: doc. Ing. Igor Ivan, Ph.D.

Ilustrace: Strategický záměr VŠB-TUO

VŠB-TUO USPĚLA V CENÁCH WERNERA VON SIEMENSE

Ing. Lenka Bardoňová z Centra nanotechnologií (CEET-CNT) uspěla v Cenách Wernera von Siemense, kde v kategorii Nejlepší diplomová práce získala třetí místo. Svou závěrečnou práci psala na téma Příprava nanovlákných vrstev s obsahem jílových minerálů pomocí elektrostatického zvlákňování. Práci vedla Mgr. Kateřina Mamulová Kutláková, Ph.D. Redakce časopisu Akademik vyzpovídala do tohoto čísla obě ženy.



LENKA BARDOŇOVÁ: VŠB-TUO MÁ MNOHO CO NABÍDNOUT ŠIROKÉMU SPEKTRU STUDENTŮ

Co pro vás zisk 3. místa za nejlepší diplomovou práci v Ceně Wernera von Siemense znamená?
„Ocenění je pro mě obrovská čest a velmi si vážím toho, že porota z obrovské konkurence vybrala právě mou práci. Také je pro mě cena velkou motivací k další vědecké práci.“

Chcete dále pokračovat ve své vědecké práci, třeba v rámci doktorského studia?

„Ano, už se tak děje. Státnice jsem společně s obhajobou diplomové práce složila na jaře v roce 2019 a hned poté jsem na podzim navázala doktorským studiem stejného oboru. Také v rámci doktorského studia se dále věnuji přípravě nanovlákných struktur ve spolupráci s firmou Contipro a.s.“

Diplomovou práci jste psala na téma Příprava nanovlákných vrstev s obsahem jílových minerálů pomocí elektrostatického zvlákňování. Můžete laicky vysvětlit, o co se jedná?

„Cílem diplomové práce bylo připravit nanovlákné vrstvy s obsahem jílových minerálů vermikulitu, kaolinitu a těchto minerálů modifikovaných antibakteriální látkou chlorhexidin acetátem. Nanovlákná jsou definována jako útvary nejčastěji kruhového průřezu s průměrem menším než 1 µm. Nejčastěji se průměr vláken pohybuje ve stovkách nanometrů, jsou tedy přibližně 100× tenčí než lidský vlas. Jílové minerály (používají se v keramice, kosmetice) jsou složeny z vrstev a jsou schopny právě do prostoru mezi těmito vrstvami přijmout různé látky. Tato vlastnost byla využita pro modifikaci jílových minerálů chlorhexidinem. Nanovlákná byla připravena z polyuretanu a polykaprolaktonu, což jsou hydrofobní polymery (nerozpuštěné ve vodě). Příprava nanovláken pomocí elektrostatického zvlákňování probíhá nejčastěji z polymerních roztoků. Polymery byly proto rozpuštěny ve vhodných rozpouštědlech, do roztoků byly přidány

jílové minerály a dobře dispergovány. Nanovlákná byla připravena na přístroji 4SPIN LAB, který byl vyvinut přímo ve firmě Contipro. Nanovlákné vrstvy byly dále analyzovány – nanovlákná struktura byla sledována pomocí skenovací elektronové mikroskopie, byla potvrzena přítomnost jílových minerálů ve vrstvě a byla také analyzována jejich distribuce, nakonec byla hodnocena antibakteriální účinnost a uvolňování chlorhexidinu.“

Kde takové nanovlákné vrstvy najdou uplatnění?

„V souvislosti s aplikacemi nanovlákných vrstev se nejčastěji skloňuje biomedicína (kryty pro hojení ran, tkáňové inženýrství), oblast filtrace, bateriových článků nebo textilií. Nanovlákné materiály připravené v rámci diplomové práce by mohly být teoreticky využity v medicíně. Ovšem zdravotnické prostředky musí splňovat mnoho kritérií daných normami, musí mít prokazatelný terapeutický účinek, musí být stanovena biokompatibilita, definováno uvolňování látek případně degradačních produktů... Celý proces bývá zdlouhavý a velmi nákladný, proto se obávám, že konkrétně tyto vrstvy své komerční uplatnění nenajdou.“

Pracujete ve společnosti Contipro, jak jste se k práci tam dostala a na čem konkrétně pracujete?

„Ve spolupráci se společností Contipro byla zpracována i zmíněná diplomová práce. Po dokončení diplomové práce jsme se dohodli na další spolupráci i v rámci disertační práce. Pokračuji v přípravě nanovlákných struktur na oddělení Nanovlákná. Celá skupina se věnuje přípravě a charakterizaci nanovlákných struktur na bázi kyseliny hyaluronové. Nanovlákná z nativní kyseliny hyaluronové se při kontaktu s vlhkostí okamžitě rozpouští, což je výborná vlastnost pro kosmetické produkty, ale znesnadňuje jejich aplikaci např. v biomedicíně. Momentálně se zaměřuji na přípravu nanovláken z hydrofobizovaných derivátů kyseliny hyaluronové. Použitím těchto materiálů lze dosáhnout struktury, která je soudržná i ve vlhkém prostředí

a zároveň je biokompatibilní a biodegradabilní. Do nanovláken inkorporuji biologicky aktivní látky s cílem vytvořit strukturu, ze které se budou tyto látky postupně uvolňovat a může tak být uplatněna v oblasti drug delivery nebo hojení komplikovaných ran (chronické, onkologické rány).“

Jak dlouhá byla vaše diplomová práce a jak vzpomínáte na spolupráci s doktorkou Mamulovou Kutlákovou?

„Diplomová práce měla všeho všudy 72 stran. Spolupráci s dr. Kutlákovou hodnotím velmi kladně, dále úzce spolupracujeme v rámci doktorského studia. Dr. Kutláková je ohromně milá, přátelská, veselá a ochotná. Při výuce však dokáže být přísná a nekompromisní, pokud vidí, že student neplní povinnosti bez řádné omluvy. Velmi si vážím toho, že doktorka „se mnou šla“ do této spolupráce.“

Jaká byla cesta k 3. nejlepší diplomové práci v ČR?

„Dovolím si tvrdit, že má cesta byla delší než cesta jiných diplomantů. Vzhledem k tomu, že jsem se rozhodla spojit studium s praxí v nějaké firmě, jsem se již v prvním ročníku navazujícího studia poohlížela po společnostech, které se věnují nanotechnologiím a nabízejí studentské praxe. Natrefila jsem právě na Contipro. Zaujalo mě, že se ve firmě věnují přípravě nanovláken, což je oblast nanotechnologií, ke které mě to nejvíce táhlo, avšak při studiu této oblasti nebyla věnována zvláštní pozornost. Oslovila jsem dr. Kutlákovou, zda by byla ochotná spolupráci navázat. Dále jsem absolvovala pohovor ve firmě a na dalších schůzkách s konzultantkou dr. Adélou Kotzianovou jsme se domluvily na konečném tématu práce. Následovaly téměř 2 měsíce (přes léto mezi 1. a 2. ročníkem), kdy jsem v Contipru pracovala na praktické části. V závěrečném ročníku jsem se tak věnovala pouze teoretické části, doměření několika málo chybějících dat a sepsání výsledků.“

Do Ceny Wernera von Siemense jsem se přihlásila na popud dr. Kutlákové. Během přihlašování jsem ani nedoufala, že bychom mohly získat

takové krásné ocenění. Každým rokem se do soutěže hlásí stovky studentů s kvalitními pracemi. O to více mě umístění těší.“

Proč jste si pro svá studia vybrala VŠB – Technickou univerzitu Ostrava?

„Při nástupu na vysokou školu jsem si vybrala obor Nanotechnologie a přemýšlela jsem mezi studiem v Olomouci nebo v Ostravě. V Ostravě jsem se účastnila jak Dne otevřených dveří, tak Dne nanotechnologií, na jejichž základě jsem nakonec rozhodla pro Ostravu.“

Jak na svá studia na univerzitě vzpomínáte? V čem vás mile překvapila?

„Na studia vzpomínám ráda, studentská léta člověk ocení hned, jakmile je zapojen do pracovního procesu. Především jsem vděčná za třídní kolektiv (v oboru nás nakonec skládalo státnice méně než 10), ve kterém jsme si našli, dovolím si tvrdit, přátele na celý život. Mile mě překvapil vřelý a individuální přístup některých vyučujících, se kterými jsme v průběhu let absolvovali několik předmětů.“

Doporučila byste maturantům studium na VŠB-TUO?

„Myslím si, že VŠB-TUO má mnoho co nabídnout širokému spektru studentů. Kampus se každým rokem modernizuje, VŠB-TUO pořádá zajímavé akce jak pro studenty, tak veřejnost. Obor Nanotechnologie v posledním roce také prodělal velkou změnu, a to aktualizací studijních plánů. Myslím si, že studium je teď mnohem lépe zorganizované a dovoluje vybranou látku studovat více do hloubky. Trochu mě mrzí, že nejsem o pár let mladší, abych mohla absolvovat nově zařazené předměty.“

Firma, ve které pracujete, se nachází v Ústí nad Orlicí. Jak vzpomínáte na Ostravu a jak se vám žije právě v Ústí nad Orlicí?

„Vyrůstala jsem na vesnici a střední školu absolvovala v menším městě (Nový Jičín). V Ostravě jsem žila dva roky na studentských kolejích v Porubě a zbytek studia jsem do Ostravy dojížděla. Vzhledem k tomu, že neholduji bujarému studentskému životu a raději než na nákupy do města, vyrazím do přírody, tak se mi více zamlouvá život na maloměstě. Navíc je Ústí zasazeno v přírodě podhůří Orlických hor, takže se lze odsud snadno dostat v zimě např. na běžky nebo skialpy, v létě na hezké výšlapky.“ ■

KATEŘINA MAMULOVÁ KUTLÁKOVÁ: MÁM RÁDA, ŽE MÁ PRÁCE NENÍ STEREOTYPNÍ

Vaše diplomantka Lenka Bardoňová uspěla v Cenách Wernera von Siemense se svou závěrečnou prací. Co pro vás to ocenění v rámci Cen Siemens, znamená?

„Cena Wernera von Siemense pro mě znamená prestižní vědecké i morální ocenění, skvělé PR pro českou vědu a naši univerzitu. Naplňuje mě pocitem velké zodpovědnosti a vnímám to především jako morální závazek, abych ve své práci dále

pokračovala a studentům se nadále maximálně věnovala. Neméně významná rovina ceny spočívá v oceňování akademických pedagogů. To přispívá ke zvýšení celkové významnosti akademické profese a snaze poukázat na mnohdy velmi dobrou spolupráci mezi univerzitami a akademiky samotnými. V neposlední řadě také to, že hlavním poslání univerzity je poskytovat kvalitní vysokoškolské vzdělání v bakalářském, magisterském i doktorském stupni.“

Koho napadlo se do soutěže přihlásit?

„Poprvé jsem se o soutěži dozvěděla v roce 2017, kdy se na nás tehdy v souvislosti s vyhlášeným 20. ročníkem Cen Wernera von Siemense obrátil ředitel Centra nanotechnologií prof. Ing. Jaro-mír Pištor, CSc. Prvním zainteresováním v soutěži mi pak bylo adresováno pozvání k účasti v následujících ročnících vždy přímo koordinátorkou soutěže. Vzhledem k tomu, že Ing. Lenka Bardoňová je opravdu talentovanou studentkou, neváhala jsem ani okamžik, abych Lenku neinformovala o možnosti přihlásit se do boje o prestižní ocenění v kategorii Nejlepší diplomová práce. Vítězné práce vybírají nezávislé komise složené z rektorů a prorektorů předních českých univerzit, předsedkyně Akademie věd a ředitelů ústavů AV, a také proto si ocenění nesmírně vážíme.“

Jak podle vás vypadá kvalitní bakalářská, diplomová nebo disertační práce?

„Obecně použitelnou zásadou je, že neexistuje nic takového jako ‚kvalitní závěrečná práce snadno a rychle‘. Prvním předpokladem kvalitní vědecké práce je vhodná volba tématu, jasně formulované cíle práce a mít jasno, koho mohou výsledky naší práce zajímat. Zjednodušeně řečeno, nedělat ‚výzkum pro výzkum‘. S tím velmi úzce souvisí výběr vhodného školitele. Dalším důležitým předpokladem kvalitního akademického textu je vhodný styl, jazyk a formální náležitosti. Tím hlavním, co se na kvalitní vědecké práci hodnotí, je však vlastní přínos autora, tedy to, co práce přidává k současnému stavu poznání v dané oblasti výzkumu.“

Jak jste se dostala na Centrum nanotechnologií VŠB-TUO?

„Mým koníčkem vždy byla zvířata, proto jsem nastoupila po základní škole na Tauferovu střední odbornou školu veterinární v Kroměříži, kde jsem si svůj sen stát se veterinářkou jen utvrdila. V prvním ročníku magisterského studia na Fakultě veterinárního lékařství VFU Brno se mi stal vážný úraz a zpátky na tuto školu jsem se už nevrátila. Následně jsem studovala obor Anorganická chemie, na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde láska k vědě a výzkumu vzešla. Pokračovala jsem v postgraduálním studiu. V této době bylo ředitelem Centra nanotechnologií vyhlášeno výběrové řízení na pozici akademicko-vědeckého pracovníka v oboru rentgenové práškové difrakce. Vzhledem k tomu, že mě tato problematika fascinovala již během magisterského studia, přihlásila jsem se, a tak se vlastně dostala na Centrum nanotechnologií VŠB-TUO. Přiznám se, že můj první pokus byl neúspěšný.“

Zmínila jste, že na vysoké škole vzešla láska k vědě a výzkumu. Jakému tématu se ve svém výzkumu aktuálně věnujete?

„Vzděláním jsem anorganický chemik, ale snažím se věnovat různým oblastem výzkumu, protože si ráda rozšiřuji své obzory. Světově znečištění životního prostředí dospělo tak daleko, že je uznáváno jako vážný problém, na nějž je zapotřebí se bezprostředně zaměřit. Proto se v současnosti intenzivně věnujeme problematice výzkumu a vývoje fotokatalytických nanokompozitních materiálů („nanočástice/nosič“). Jedná se tedy o chemické polovodivé materiály, které mají schopnost při ozáření elektromagnetickým zářením o vhodné vlnové délce rozkládat látky znečišťující životní prostředí. Nanočástice jsou v tomto případě přímo vystřelěny na vhodné silikátové matrici a jejich ukotvení tak eliminuje případná environmentální rizika nanočástic při technologiích přípravy i při praktickém využívání těchto materiálů. Dalším odborným zaměřením je RTG strukturní analýza, která ve mně probudila velkou láskou již na vysoké škole. Zůstala jsem jí věrná dodnes.“

Co máte na své práci nejradši?

„Jedním slovem... na své práci mám ráda ‚všechno‘. Mám ráda, že má práce není stereotypní. Učím se pořád něco nového, to mě opravdu hodně baví a velmi naplňuje. Rozhodně je to samotná výzkumná práce. Být v kontaktu s nadějnými, iniciativními a inteligentními kolegy, což práce na vysoké škole umožňuje. Použitelnost našich výsledků výzkumu a vývoje v praxi, spolupráce s firmami. Velice ráda komunikuji se studenty a je velmi uspokojivé, když vidíte, že jste své studenty pro obor nadchla, nebo je něco nového a zajímavého naučila.“

Samozřejmě, že občas se v práci najde něco, co mě dokáže ‚popudit‘. Většina z nás však v zásadě malé překážky překonává ráda, alespoň není nuda.“

Co si myslíte o studiu a práci na dálku? Mělo by být něco ze současné doby zachováno?

„Domnívám se, že jsme vzdělávání pomocí distanční výuky na VŠB-TUO zvládali výborně, ale přesto se všichni společně těšíme, až se nám podaří virus porazit a budeme se moci postupně vrátit k prezenční výuce. Zejména pro realizaci závěrečných prací studentů je distanční výuka dlouhodobě neúnosná. Z mého úhlu pohledu by však práce z domova měla být částečně zachována. Pokud je potřeba, jsem schopná trávit v laboratoři veškerý svůj čas, ale pokud je nutné výsledky vyhodnotit a zpracovat, nebo provést literární rešerši k danému výzkumu, je rozhodně lepší pracovat z domova. Pracovní výkon je mnohem méně narušován nenadálými pracovními činnostmi jako by tomu bylo na pracovišti. Většine zaměstnanců zabere cesta do práce a z práce minimálně hodinu denně (mně 2 hodiny denně). Zaměstnanci pracující z domova mají o tuto dobu více času na práci. Takže v ideálním případě je to asi tak padesát na padesát.“ ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**, šéfredaktorka časopisu Akademik
Foto: Cený Wernera von Siemense



MARTIN KOSINKA: V CENÁCH WERNERA VON SIEMENSE JSEM CHTĚL SROVNAT SVOU DIPLOMOVOU PRÁCI S OSTATNÍMI

Druhé místo v kategorii zvl. ocenění Absolventská práce, jejímž tématem byla chytrá infrastruktura a energetika, získal Ing. Martin Kosinka z Centra ENET (CEET-CENET). Jeho práce se týkala řídicího systému pro systémy V2H (Vehicle to Home).

O čem konkrétně pojednávala Vaše absolventská práce?

„Tématem mojí absolventské práce bylo vytvoření řídicí jednotky energetických toků mezi elektromobilem a chytrým domem. To zahrnovalo nejen vytvoření softwaru, ale i hardware, který realizoval nezbytné digitální sběrnice pro komunikaci se všemi periferiemi.“

Na jaké řešení jste v rámci ní přišel?

„V rámci diplomové práce jsem navrhl řídicí jednotku, která představuje rozhraní mezi správou chytrého domu, elektromobilem a obousměrným měničem. Při řešení diplomové práce jsem si osvojil návrh desky plošných spojů a zjistil, jak přistupovat k vývoji softwaru tak, aby byl jednoduše rozšiřitelný a uměl efektivně využívat výpočetní schopnost procesoru. Navíc je řídicí jednotka připravena k propojení se systémem, který zajišťuje optimalizaci energetických toků.“

Co si člověk, úplný laik, může představit pod pojmem VEHICLE TO HOME?

„Pojem Vehicle To Home představuje technologie, které využívají elektřinu z baterie elektromobilu k napájení domu. V praxi to znamená, že při využívání fotovoltaických panelů k výrobě elektrické energie nemusíte investovat do drahých stacionárních baterií, ale využijete dnes již velkou kapacitu baterie elektromobilu. Navíc při výpadku dodávky elektrické energie z distribuční sítě bude elektromobil sloužit jako záložní zdroj.“

Co všechno do této kategorie spadá?

„Do této kategorie patří veškeré technologie, které umožňují obousměrný tok elektrické energie mezi elektrickým vozidlem a energetickou jednotkou

(rodinný dům, bytové jednotky, ...). V praxi se jedná o zařízení, které vypadá jako nabíjecí stanice elektromobilu, ale navíc umožňuje vybíjením elektromobilu napájet spotřebiče domácnosti.“

Jaká je budoucnost VEHICLE TO HOME? Myslíte, že do budoucna bude tento princip, postup, využívat více lidí, více rodin? Je už konkrétně někde tento postup rozvinutý? Které státy patří mezi lídry?

„Dle mého názoru se v budoucnu bude technologie Vehicle To Home objevovat čím dál častěji, jednak díky plánovanému rozšíření elektromobilů, ale také díky klesajícímu trendu ceny fotovoltaických panelů, které jsou výhodné pro spojení s technologií Vehicle To Home. Tuto technologii podporuje zatím pouze Japonský standard CHAdeMO, ale v Evropě nejrozšířenější standard CCS již připravuje normu, která tuto technologii umožní. Mezi lídry technologie Vehicle To Home patří vyspělé státy asijského kontinentu.“

Vaše absolventská práce skončila na druhém místě v Cenách Wernera von Siemense, ve zvláštní kategorii Absolventská práce na téma Chytrá infrastruktura a energetika. Co pro vás tento úspěch, do soutěže se přihlásilo 712 lidí, znamená?

„Tento úspěch pro mě znamená zadostiučinění a nejen pro mne, ale také pro celý výzkumný tým na Centru ENET, který se této problematice dlouhodobě věnuje. Ocenění je pro mne důkazem, že má diplomová práce měla smysl. Zároveň jsem mohl porovnat svoji práci s ostatními ve stejném nebo příbuzném oboru a udělat si obraz, jaká technologická témata jsou nyní populární.“

Koho napadlo přihlásit se?

„Myšlenkou přihlásit se na cenu Wernera von Siemense mě inspirovalo vedení Centra ENET, a zároveň mě motivoval můj vedoucí absolventské práce.“

Jaká jste měl od soutěže očekávání?

„Mojí motivací a zároveň očekáváním, při podávání přihlášky na cenu Wernera von Siemense, bylo srovnání mé diplomové práce s ostatními absolventskými pracemi. Zároveň mě zajímalo jaký je zájem o oblast technologií Vehicle To Home.“

Proč jste si pro svá studia vybral právě Fakultu elektrotechniky a informatiky VŠB-TUO?

„Fakultu elektrotechniky a informatiky jsem si vybral, protože mě už od dětství zajímala technika, později jsem se začal více zajímat o počítače a elektrotechniku. V průběhu studia jsem navíc dostal možnost zapojit se do řešení vědeckých projektů na Centru ENET, a tím také získat nově vědomosti a zkušenosti nad rámec běžné výuky, což mi významně rozšířilo rozhled v celé oblasti elektrotechniky.“

Kdy jste se začal zajímat o elektrotechniku?

„O elektrotechniku jsem se začal zajímat na Gymnáziu Jeseník, kde jsem navštěvoval robotický kroužek R. U. R. Zde jsem se poprvé setkal s programováním, tvorbou plošných spojů a obecně robotů.“

Pokračujete i v rámci doktorského studia. Proč? Doporučujete doktorské studium i studentům, kteří o něm uvažují?

„V doktorském studiu pokračuji, jelikož se chci i nadále vzdělávat v oboru a rozšiřovat si obzory. Zároveň mám možnost pokračovat v práci na Centru ENET na zajímavých výzkumných projektech v oblasti systémů Vehicle To Home. Doktorské studium je na zvážení každého studenta, doporučuji jej studentům, kteří si chtějí rozšířit nejen vzdělání v oboru, ale také své manažerské a publikační schopnosti.“

Pracujete pro Centrum energetických a environmentálních technologií (CEET) jako junior researcher na Centru ENET. Čemu konkrétně se věnujete?

„V rámci CEET, konkrétně na Centru ENET, jsem nastoupil do týmu, který pracuje v laboratoři inteligentních sítí. Zde se zabývám řídicími systémy v rámci ostrovních sítí a technologiemi Vehicle To Home / Vehicle To Grid. Zároveň se věnuji tvorbě a řešení projektů, konkrétně jsem se podílel mimo jiné na řešení projektu Modulární měniče elektrické energie s vysokou výkonovou hustotou pro automobilové a letecké systémy ve spolupráci s firmou Honeywell. Nyní jsem vedoucím projektu v rámci Doktorské grantové soutěže. Jsem v kontaktu jak s akademickou sférou, tak s průmyslovými firmami.“

Doporučil byste studia na VŠB-TUO i dnešním středoškolákům, kteří si teprve vysokou školu vybírají?

„Středoškolákům bych studium na VŠB-TUO jednoznačně doporučil. Na fakultě elektrotechniky si osvoji nejen teorii, ale především se dostanou k praktické výuce, kterou v jejich budoucím zaměstnání ocení. Stejně tak mají možnost se jako já zapojit do reálného řešení výzkumných projektů.“

Jak jste zvládl pracovat na diplomové práci, když v březnu loňského roku přišla všemožná protiepidemiologická opatření? Máte nějakou radu pro současné studenty, kteří válčí s bakalářskou nebo diplomovou prací?

„Naštěstí bylo, při vývoji řídicí jednotky energetických toků, možné většinu práce vykonat distančně. Máme na Centru ENET vybudovanou infrastrukturu, ke které lze přistupovat dálkově, zároveň i konzultovat moji práci jsem mohl online. Ve zbytku případů, kde byla nutná osobní přítomnost na pracovišti, bylo možné laboratoře omezeně využívat, při dodržení všech platných nařízení. Mojí radou pro studenty je využít maximum z technologií, které nám umožňují práci na dálku, v případech kde to je možné.“ ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**, šéfredaktorka časopisu Akademik
Foto: Mgr. **Petr Šimčík**



„PANDEMIE URYCHLUJE NÁSTUP NOVÉ, DIGITÁLNĚJŠÍ A ZELENĚJŠÍ EKONOMIKY,“ ŘÍKÁ PROFESOR MARTIN MELECKÝ Z EKONOMICKÉ FAKULTY VŠB-TUO

V prosinci loňského roku podepsal prezident republiky jmenovací dekrety novým profesorům. Byl mezi nimi i Martin Melecký, který získal profesorský titul v oboru ekonomie.

Martin Melecký vystudoval Ekonomickou fakultu VŠB – Technické univerzity Ostrava, a také získal doktorát na australské Univerzitě Nového Jižního Walesu. Poté jeho kroky vedly na pozici konzultanta Evropské centrální banky, první stálo práci získal v národní bance Nizozemska. „Následně jsem se dostal do programu Young Professionals Světové banky, kde jsem zaměstnaný dodnes,“ říká na začátek nově jmenovaný profesor. Díky své práci bydlel nejen v Austrálii, Německu či Nizozemsku, ale také v hlavním městě Spojených států amerických, Washingtonu. Nyní působí na pobočce Světové banky ve Vídni. „V době mého přesunu a přesunu mé rodiny do Vídně začala pandemie, všechna ta omezení a sociální distancování. Paradoxně, přes všechny útrapy, mně pandemie pomohla najít rovnováhu mezi mým pracovním a osobním životem, aspoň dočasně,“ zamýšlí se Martin Melecký.

Pandemie zasáhla významně nejen společnost, ale také ekonomiku. Přední světoví ekonomové mluví o největší krizi za posledních sto let. „Spousta mých profesních kolegů skloňuje slovní spojení tichá krize. Pandemie zasáhla všechny ekonomické sektory avšak velmi nerovnoměrně. Na jedné straně velkou ránu dostalo pohostinství a cestovní ruch, a na druhé straně „digitálnější“ sektory včetně e-shopů, virtuálních komunikačních technologií, a online zábavy prosperují. Vlády spousty států se snaží pomáhat, jak to jen jde, ale fiskální prostor je mnohdy omezený, hlavně v rozvojových ekonomikách. Mnohdy však podpůrná opatření a výjimky, jako ty pro povinnou tvorbu rezerv bankami oproti špatným úvěrům, snižují transparentnost ekonomiky a její čitelnost pro lepší cílování pomocí těm, kteří ji opravdu potřebují. Nejdůležitější v tomto směru není přežití firm za každou cenu, ale jejich přizpůsobení novým digitalizačním a environmentálním výzvám. Stejně tak, není důležité udržet produktivní populaci ve stávajícím zaměstnání s pomocí dotací, ale využít čas a pobídky v rámci pandemie k přeškolení pracovní síly pro novou produktivnější a spravedlivější ekonomiku.

Mnoho politiků nechápe, že i po pandemii budeme operovat v novém ekonomickém prostředí. U této krize je těžké to, že se všemi plošnými podpůrnými opatřeními nevíme, co se pak v ekonomice děje,“ vysvětluje ekonom. „Problém vidím i v tom, že tato opatření nejsou nasměrována do budoucna, protože přichází nová ekonomika. Každý člověk by měl mít možnost se začlenit do nové ekonomiky, třeba rekvalifikací nebo přeměrováním podnikání,“ říká Melecký. Kapitalismus se mění, bude, doufejme sociálně více otevřený. Boom zažívá i tzv. zelená ekonomika s tím, jak si lidé a politici uvědomují negativní důsledky klimatických změn a rizika závislosti na neobnovitelných zdrojích.

Spolu s kolegy momentálně pracuje na dopadu přírodních katastrof a pandemií na financování vlád. „Nezaměřujeme se na covid-19, ale na předchozí pandemie, například MERS. Zjistili jsme, že náklady financování vlád v ekonomikách s vyššími příjmy se po katastrofách nemění, finanční trhy jsou tam dostatečně hluboké. Naproti tomu v rozvojových ekonomikách, se středními nebo nízkými příjmy, tyto náklady vzrostou významně. Na plytkých domácích finančních trzích je omezená nabídka, která nestačí absorbovat zvýšenou poptávku vlád na financování pomocí a rekonstrukce po katastrofách,“ přibližuje svůj výzkum Martin Melecký.

Na své profesi má nejradši, když ekonom dobře promyšlenou radou pomůže věci změnit k lepšímu v makroekonomickém měřítku. „Když vidíte, že se situace zlepšila, že se daná země posunula kupředu a že se lidé mají lépe i vaším přispěním, tak je to velké zadostiučinění. Pracoval jsem na různých projektech Světové banky, pomáhal jsem podnikatelům, aby měli lepší přístup k financím, rozjeli své nápady a vytvořili nová kvalitní zaměstnání. Když se s lidmi bavíte, co se zlepšilo a co je pořád špatně, vyprávějí o svých zkušenostech, o tom, co jim opravdu pomohlo a i vy sám se hodně naučíte – o daném ekonomickém prostředí a rozvojových problémech v dané lokalitě,“ dodává.

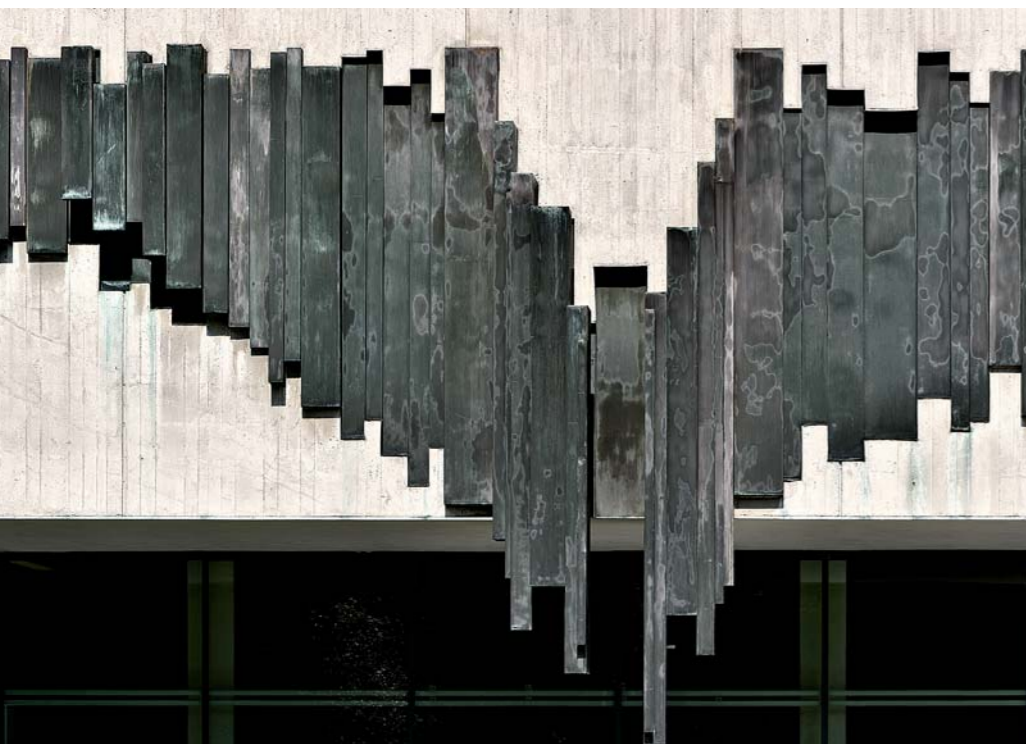


To, že se stal ekonomem, je téměř nedopatření. Jako malý chtěl být myslivcem nebo popelářem, na gymnáziu pak učitelem tělocviku a angličtiny. „Na konci základní školy jsem dělal olympiády v matematice, fyzice nebo chemii, přírodní, technické vědy mě velmi zajímaly. Chtěl jsem se stát fyzikem, ale vše je o lidech,“ říká. Martin Melecký narazil na fyzikáře, se kterým si lidsky nesedl. Zato měl ale skvělé pedagogy na filozofii a dějepis. „V maturitním ročníku jsem byl přesvědčený, že půjdu na práva, jako záchranu jsem si podal ekonomku,“ vzpomíná. A Ekonomickou fakultu VŠB-TUO na konec vystudoval. Pochvaluje si, že během studií a v ekonomické profesi potkal inspirativní lidi.

A jak ve svém nabitém programu odpočívá? Sportuje. „Sport, zejména běh v lese, mi pomáhá kontrolovat stres, v Americe jsem běhal i maraton. Mám rád také hudbu, hraji na kytaru. Hlavně se snažím věnovat svým dvěma malým synům, a proto teď upozaduji koničky, které nemůžeme dělat společně,“ uzavírá Martin Melecký. ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**, šéfredaktorka časopisu Akademik
Foto: archiv Martina Meleckého





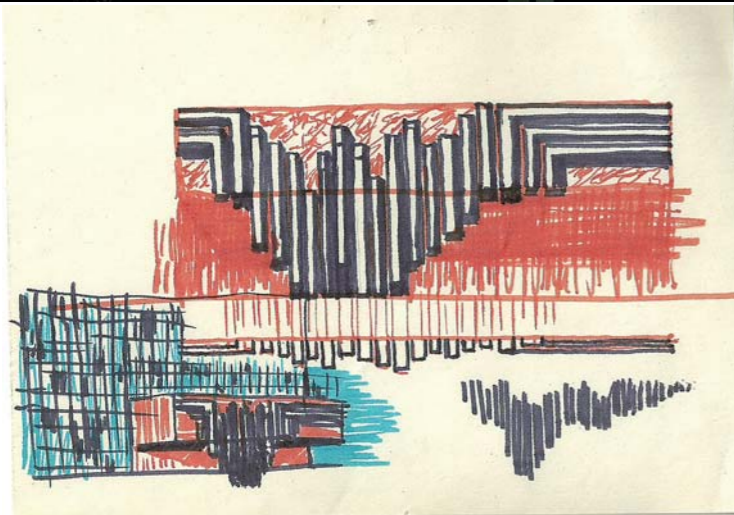
Nahoře: Detail reliéfu Prométheus
Foto: Roman Polášek
Dole: Skica k reliéfu
Foto: Archiv Vladislava Gajdy

Docentka Eva Špačková působí na Katedře architektury Fakulty stavební VŠB-TUO a před léty přišla na myšlenku, že by bylo dobré založit na naší univerzitě muzeum. A Univerzitní muzeum jako první a jediné univerzitní muzeum v České republice skutečně na VŠB-TUO vzniklo v prosinci loňského roku.

Cesta k jeho založení začala v roce 2014. Eva Špačková tehdy připravovala knihu o významném ostravském architektovi Ivo Klimešovi. „Zaujalo mě, že velmi často spolupracoval se sochařem a výtvarníkem Vladislavem Gajdou, proto jsem požádala umělcova syna Jakuba Gajdu o zpřístupnění archivu jeho otce. Nebylo to složité, protože Jakub Gajda je mým kolegou z katedry architektury. V archivu jsem našla spoustu dokumentace ke Gajdovým pracím. Mezi nimi byla i složka k reliéfu Prométheus na hlavní budově rektorátu naší univerzity“ vysvětluje architektka.

Právě doklady ke vzniku reliéfu ji přivedly k zájmu o výtvarná díla, která na univerzitě máme. Napsala několik odborných článků a mluvila o univerzitní sbírce na konferencích. Sbírkou univerzitních výtvarných děl se podařilo na škole představit díky nápadu, který nebyl z prostředí vědy, ale popularizace. „Při setkání s tehdejší prorektorkou pro rozvoj Darjou Kubečkovou jsem navrhl, že bychom mohli pro univerzitu připravit reprezentační kalendář s tématem uměleckých děl. Profesorka Kubečková záměr podpořila, a tak jsme společně s kolegy Marií Štaštnou a Jakubem Ivánkem z Ostravské univerzity zpracovali medailony ke dvanácti nejvýraznějším dílům, která jsme společně s jejich fotografickými portréty od Romana Poláška vložili do dvanácti měsíců kalendáře. To byl první viditelný krok, který u nás na univerzitě upozornil na pozoruhodnou výtvarnou sbírku, kterou zde máme,“ vzpomíná Eva Špačková. Po kalendáři následovala příprava publikace Univerzita a umění, umělecká díla ve veřejném prostoru VŠB-TUO, která vyšla v roce 2017. Knihu připravil stejný autorský kolektiv a důležitou roli v ní hrály také fotografie, reprodukce různých archivních materiálů a mapy s umístěním jednotlivých děl. V knize najdete první soupis výtvarných děl včetně jejich umístění a medailony jejich autorů. Celé vydání je ale v současnosti zcela rozebráno.

„Když se v roce 2018 stal prorektorem pro rozvoj docent František Kuda, myšlenku koncepční práce s univerzitními sbírkami podpořil a z okruhu lidí, kteří se o toto téma zajímali, vznikla pracovní skupina. Poprvé se začalo mluvit o založení univerzitního muzea,“ říká architektka, která je



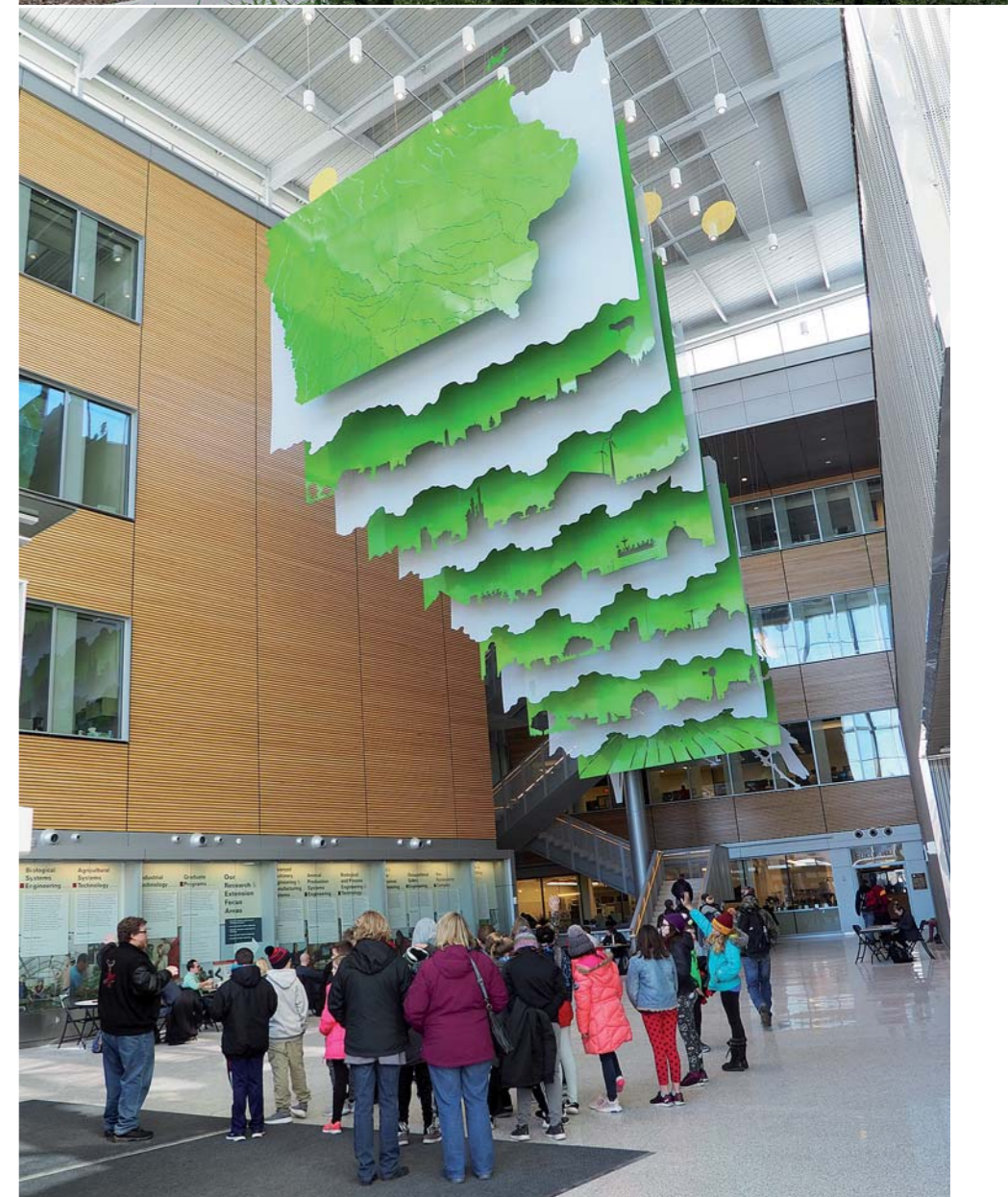
PŘEDSTAVUJEME UNIVERZITNÍ MUZEUM VŠB-TUO

Na konci května roku 2016 ve vstupní hale rektorátu něco kutila skupina lidí. Technici z Fakulty stavební provrtávali sádrokartonovou stěnu, aby prostor za ní prozkoumali speciální kamerou. Architektka Eva Špačková totiž neodbytně tvrdila, že pod sádrokartonem najdou umělecké dílo. Na obrazovce přístroje se skutečně objevilo to, co bylo za předstěnu před lety ukryto – monumentální kovový reliéf. Na začátku 70. let 20. století byl vytvořen jako součást výtvarného díla, jehož druhá strana zdobí vstup do rektorátu. Od prosince 2020 jsou všechna univerzitní výtvarná díla součástí sbírky nově založeného Univerzitního muzea.

přesvědčena, že univerzita potřebuje koncepci evidence a péče o své sbírky, jejich propagaci i plán pro získávání nových uměleckých děl.

Univerzitní muzea jsou běžnou součástí univerzit v různých částech světa a například v USA najdete muzeum tradičně na většině univerzit. Eva Špačková dodává: „Hledala jsem příležitost, jak se o fungování univerzitního muzea dozvědět více, sama jsem přesně nevěděla, jak může být muzeum do života univerzity zapojeno.“ Když se na univerzitě objevila nabídka vycestovat do zahraničí na výzkumný pobyt, napsala na téma univerzitní muzeum výzkumný projekt. Záměr byl při výběru úspěšný a umožnil jí odjet na zkušenou do USA na Iowa State University. „Vybrala jsem si univerzitu, která má jedno z největších univerzitních muzeí a nádherný univerzitní kampus, kde je umění vidět snad na každém kroku. Devět měsíců jsem tam zkoumala, jak na velké americké univerzitě funguje muzeum s tisíci položkami v katalogu,“ usmívá se milovnice umění a dodává, že muzeum, které v USA poznala, se staralo nejen o svoji sbírku, ale zároveň připravovalo široký vzdělávací program. Muzejní sbírky představují pro univerzity zdroj využívaný v univerzitní výuce i pro propagaci směrem k veřejnosti. Budování sbírky je proto prestižní záležitost. Univerzity v USA rozšiřují své sbírky různými způsoby. Často získají finanční prostředky na výtvarné umění nebo přímo umělecká díla formou darů, které jim věnují úspěšní absolventi nebo významní lidé a instituce, donátorství je tam dlouhodobou tradicí. „Zajímavé je, že Iowa State University se také drží pravidla, že z každé investice do výstavby či rekonstrukce budov se věnuje procento z nákladů na výtvarné umění, které je pak součástí kampusu,“ přibližuje proces, který ale i v naší zemi býval v minulosti běžný a naše univerzita touto cestou získala podstatnou část své současné sbírky. »

Vpravo nahoře i dole: Výtvarná díla
v kampusu Iowa State University
Foto: Eva Špačková





Opravu fontány v areálu kolejí provádí
keramička Jarka Rybová
Foto: Eva Špačková

Docentka Špačková vidí příležitost zařadit také architekturu v kampusu do souboru, jehož podobu může významně ovlivnit umělecká hodnota návrhu: „I architektura patří mezi hlavní obory výtvarného umění. Je třeba, aby pro univerzitu vznikaly krásné budovy a prostředí, na které budeme hrdí.“ Nejstarší stavbou výukové části našeho kampusu je ústřední objekt rektorátu z konce 60. let s navazující budovou kruhových poslucháren. Původní řešení kampusu a jeho první stavby jsou navrženy v duchu pozdně internacionálního stylu a je to zajímavá architektura, která začíná být i v naší zemi oceňována a chráněna. „Byla bych moc ráda, kdyby k nám přicházela další výtvarná díla, která by se stala živou součástí našeho kampusu. Umění by mělo být plánovanou součástí nových staveb. Univerzitní kampus by obohatilo i umění, které není tradiční. Právě naopak, je to příležitost pro umění současné včetně jeho experimentálních podob,“ zamýšlí se architektka nad budoucími uměleckými díly v kampusu VŠB – Technické univerzity Ostrava.

Muzeum letos počítá s katalogizací sbírky výtvarného umění. „Chceme důkladně zpracovat katalog všech uměleckých děl, která na univerzitě máme. Jde hlavně o díla, která nejsou na první pohled tak viditelná, drobnější práce, plastiky, obrazy, medaile nebo grafické listy,“ vysvětluje Eva Špačková. Cílem katalogizace je výtvarná díla vyhledat a zdokumentovat, jak to v řádné muzejní sbírce musí být. Všechno ale zůstane na svém původním místě, prezentace univerzitních kolekcí bude digitální. Nikdo se nemusí bát, že by se výtvarná díla, která jsou v jednotlivých školních prostorech, měla někam přemísťovat. Zároveň se počítá s vyhledáním dalších zajímavých univerzitních sbírek technických i přírodovědných. Ty ovšem, stejně jako sbírky výtvarné, zůstanou na původních místech na jednotlivých univerzitních pracovištích, kam patří.

„Moc se těšíme, až se život na univerzitě vrátí do běžných kolejí a my se budeme moci kromě práce, kterou je možno dělat u počítače, pustit také do aktivit, které naše univerzitní sbírky představí veřejnosti,“ uzavírá Eva Špačková. ■

Text: doc. Ing. arch. **Eva Špačková**, Ph.D.



Restaurování vnitřní části reliéfu Prométheus
Foto: Josef Polák, Audiovizuální služby

STUDIJNÍ ODDĚLENÍ PŘEDSTAVUJE VÝZNAMNÉHO POMOCNÍKA A RÁDCE PRO ÚSPĚŠNÉ ABSOLVOVÁNÍ VYSOKOŠKOLSKÉHO STUDIA

V prvním ročníku studia na vysoké škole je studentům přidělena studijní referentka, která je mu k dispozici v průběhu celého jeho studia. Studium na univerzitě s sebou totiž nese, krom získaných zkušeností, nastudovaných znalostí a množství přátel, občas také spoustu otázek a komplikací. Pomocnou ruku však vždy podají ochotné studijní referentky ze studijního oddělení.

Studijní referentky tak mají v náplni práce třeba přijímání studentů, provádění zápisů studentů do jednotlivých ročníků, poskytování potvrzení o studiu a jiných žádostí, organizaci imatrikulací nebo třeba vydávání diplomů. Svou vlastní studijní referentku má na VŠB-TUO každý studijní ročník.

Studijním referentkám Dagmar Vrankové (HGF) a Monice Barčové (FMT) prošly pod rukama tisíce studentů, obě pracují na VŠB – Technické univerzitě Ostrava více než 10 let. „Změnila se i studijní oddělení – největší změny jsou patrné v technické podpoře studia, od přijímacího řízení až po promoce. Všechny úkony dnes vesměs probíhají

elektronicky,“ přibližuje Monika Barčová. Dnes probíhá kontrola studia přes počítač, kdysi ale studenti osobně odevzdali na studijní oddělení svůj index a studijní referentky pak záznamy z něj kontrolovaly se zkuškovými seznamy, které vyplňovali a podepisovali pedagogové. „Známky se pak nahrávaly do systému. Kontrola studia trvala několik týdnů,“ dodává Dagmar Vranková. Velkou změnou oproti minulosti je také omezení osobního kontaktu se studenty. Zmizely dlouhé fronty před kanceláři studijních oddělení, protože studenti si většinu svých požadavků řeší přes e-mail nebo telefon, mnozí si pak informace najdou sami v systému na webu fakulty či školy. „V minulosti bývala období, kdy se v přízemí budovy A, kde tehdy byla většina studijních oddělení fakult, nedalo projít, protože chodba byla zaplněna studenty, kteří si u nás potřebovali něco vyřídit,“ vzpomínají studijní referentky. I přes všechny tyto změny je ale studijní oddělení významný pomocník a rádce pro úspěšné absolvování vysokoškolského studia. A to i v dnešní době, kdy svět ochromila pandemie covid-19. Z domova proto pracují i studijní referentky. „Pro mě potřebné systémy, jako je například EDISON, jsou dostupné přes internet,“ vysvětluje Monika Barčová, které ale kontakt se studenty i kolegy z práce velmi chybí. „Pandemie urychlila přechod na elektronickou komunikaci u všech typů studia, škola utichla, posluchárny jsou prázdné. V minulosti studenti řešili své dotazy, žádosti nebo studijní problémy osobně, přišli za mnou o přestávkách v průběhu výuky, teď komunikují převážně přes e-mail nebo mobilní telefon,“ doplňuje kolegyni Dagmar Vranková. Agenda na studijních odděleních je rozdělená: na FMT například Ivana Pěšalová pracuje se studenty 3. ročníku bakalářského studia, navazujícího magisterského studia a doktorandy, Petra Barčíková pak se zahraničními studenty a 1. a 2. ročníkem bakalářského stupně studia a agenda Moniky Barčové zahrnuje stipendia, poplatky spojené se studiem a přijímací řízení. „Každá máme svůj stavený pracovní okruh, nicméně upřednostňujeme týmovou práci. Jsou úkoly – promoce, imatrikulace, zápisy, na kterých se podílíme všechny,“ usmívá se Monika Barčová.

Podobné je to i na HGF. V současnosti jsme na HGF tři studijní referentky a každá má v kompetenci jeden typ studia (bakalářské studium, navazující magisterské studium, doktorské studium), a to všechny ročníky v prezenční i v kombinované formě studia vč. souvisejících agend. „Studijní referentka vlastně vede studenta od podání přihlášky až k promoci. S kolegyněmi máme rozděleny i stipendia, studijní plány, zahraniční studenty nebo Erasmus,“ říká Dagmar Vranková.

A jak vypadá běžný pracovní den studijních referentek? „V současné době převažuje práce na počítači v informačním systému EDISON, který zahrnuje přípravu výuky, tvorbu studijních plánů, přípravu a přijímací řízení, kontrolu studia, zápis ke studiu, administrativu, absolventské řízení, diplomy, kontrolní sestavy, poplatky spojené se studiem, stipendia, mobility, akreditace – zkrátka všechno, co se studiem souvisí. Každý den odpovídám na e-maily studentů, závažnější dotazy řeším telefonicky, aby nedocházelo k nedorozumění a také, aby se předcházelo chybám studentů. Mluvené slovo zní jinak, než psané,“ přibližuje svůj den Dagmar Vranková. Vše ale závisí na období daného roku: probíhá-li výuka, zkuškové období, anebo jsou prázdniny. „Já průběžně komunikuji se studenty, pedagogy, vedením fakulty, vyřizuji vše potřebné. Do mé agendy spadají poplatky spojené se studiem, přijímací řízení a stipendia, každý den je tedy v systému generuji a poplatky rozesílám. Když máme otevřeno přijímací řízení, tak denně importuji přihlášky, provedu jejich kontrolu a komunikuji s uchazeči, pokud jim v přihlášce něco chybí. Připravuji i podklady pro zasedání přijímací komise a vyřizuji administrativu po jejím rozhodnutí,“ popisují svůj běžný den Monika Barčová. Do agendy studijních referentek patří také zápisy a promoce. „Slavnostní promoce jsou velice významný společenský akt, a to nejen pro absolventa ale i jeho blízké – rodinu, přátele. Nám studijním referentkám záleží na tom, aby promoce byly pro všechny zúčastněné příjemným a nezapomenutelným zážitkem, na který budou rádi vzpomínat,“ shodují se obě ženy.

A čím studijní referentky potěšíte nejvíce? Spokojeným úsměvem, osobním poděkováním nebo děkovným e-mailem. „Poznáte, když někdo děkuje jen ze slušnosti. A poznáte, když je jeho poděkování spojeno s radostnou emocí. Dodnes ráda vzpomínám na studenta, který chtěl ve 2. ročníku studium ukončit. Prošli jsme společně všechny jeho možnosti a on se rozhodl, že ještě zkusí pokračovat. A studium dokončil, na promoci mi pak přišel s celou rodinou poděkovat. To jsou nezapomenutelné okamžiky,“ uzavírá Monika Barčová. ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**,
šéfredaktorka časopisu Akademik



FOTKY ZE STÁTNIC



JAKÁ JE BUDOUCNOST CENTRA NANOTECHNOLOGIÍ (CNT)?

Nečekaným odchodem pana ředitele prof. Ing. Jaromíra Pištory, CSc. se uzavřelo desetiletí jeho působení na CNT a my jsme se octli na rozcestí s myšlenkou, co bude dál. V tomto krátkém příspěvku se ohlédneme za výsledky, které CNT univerzity v minulosti přineslo a co bude dál.

CNT je stabilním útvarem univerzity, jehož počátky se datují do roku 1992, kdy vznikla Centrální analytická laboratoř, dodnes pamětníky nazývaná CAL nebo Calka. Postupným vývojem zaměření přes VÚCHEM vzniklo v roce 2007 CNT. Od 1.1.2021 jsme součástí nově vzniklého vysokoškolského ústavu CEET. V příštím roce budeme slavit 15 let CNT a zároveň 30 let od vzniku CAL.

V průběhu času se centrum transformovalo z pracoviště poskytujícího především servisní analytickou činnost na pracoviště se solidními výsledky ve vědě a výzkumu v oblasti pokročilých

materiálů, nanotechnologií, nanomateriálů a kompozitních materiálů. Výsledky byly publikovány v řadě uznávaných vědeckých časopisů a počet publikací v přepočtu na počet pracovníků centra každoročně patří na univerzitě k těm nejvyšším. V oblasti vědy a výzkumu spolupracujeme s řadou pracovišť v zahraničí, např. ve Španělsku, Francii, Itálii, Velké Británii, Německu, Číně a Turecku.

Mimo publikace jsme vytvořili i řadu patentů, dokonce i mezinárodních, několik užžitných vzorů, certifikovaných metodik, ověřených technologií, ve spolupráci s BorsodChem MCHZ, s.r.o. byl vyroben prototyp sorpčního materiálu.

Pravidelně ve dvouletých intervalech pořádáme na půdě univerzity mezinárodní konferenci NanoOstrava. Přibližně 100 účastníků z mnoha zemí si zde předávají zkušenosti v oboru nanotechnologií. Ve dnech 17.-20.5.2021 se koná již 7. ročník. Je přihlášeno 109 účastníků z 20 zemí, včetně Austrálie, USA, Číny a Turecka aj. Konference poprvé probíhá zcela virtuálně.

CNT také vychovává mladé vědecké pracovníky a nanotechnology. V roce 2007 jsme ve spolupráci s kolegy z tehdejšího Institutu fyziky HGF připravili zcela nový, v té době v České republice unikátní, studijní program Nanotechnologie pro pregraduální a v roce 2010 rovněž pro doktorské studium. Programy absolvovala řada úspěšných absolventů, kteří bez problémů našli uplatnění. Významná ocenění získali Ing. Marcel Mikeska, Ph.D. (1. místo v soutěži o nejlepší disertační práci v roce 2018 v kategorii Raw materials, Energy and the Environment v rámci meziuniverzitního projektu Progres3), Ing. Šárka Kunčická a Ing. Lenka Bardoňová (obě 3. místo v soutěži o nejlepší



diplomovou práci v prestižní soutěži o cenu W. von Siemens v roce 2017 a 2021). Naše absolventka Ing. Barbora Kacerovská se stala v roce 2019 vítězkou kategorie Výjimečná studentka v soutěži Lady Business MSK.

Co k tomu dodat? To vše jsme zvládli v počtu 25 až 30 FTE. Přesto hodnocení za období 2016-2018 nevyznělo nejlíp. V roce 2021 jsme však už mnohem dál. Víme, že budeme dál pokračovat v tom, co jsme si před léty nastavili. Hledat nové příležitosti, rozvíjet výzkum a perspektivní nanotechnologie, získávat nové mladé naděje vědecké pracovníky. Věříme, že pod střechou nového vysokoškolského ústavu CEET budeme úspěšnější... ■

Text: prof. Ing. **Daniela Plachá**, Ph.D.
Foto: Audiovizuální služby VŠB-TUO



IT4INNOVATIONS SOUČÁSTÍ 16 PROJEKTŮ HORIZONT 2020 A JEDNÍM Z KLÍČOVÝCH INOVÁTORŮ

IT4Innovations národní superpočítačové centrum realizuje excelentní výzkum prostřednictvím národních či mezinárodních projektů. Zcela ojedinělá je úspěšnost v zapojení do projektů v rámci programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020, kde momentálně IT4Innovations figuruje hned v 16 mezinárodních projektech, přičemž jeden z těchto projektů dokonce koordinuje.

Rámcový program Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 určený pro období 2014–2020 podporuje špičkovou vědu na světové úrovni. S rozpočtem přes 77 miliard EUR se jedná o největší nadnárodní výzkumný program na světě. Horizont 2020 financuje výzkum ve všech oblastech vědy a inovací a je otevřený mimo jiné univerzitám, výzkumným institucím a průmyslovým podnikům, kterým nabízí rozmanité možnosti financování jejich výzkumných aktivit a vzájemné spolupráce. V současné době dobíhají jeho projekty i poslední výzkum a plynule se přechází na nový rámcový program Horizont Evropa.

Výzkumné týmy IT4Innovations se aktivně zapojují do mnoha výzkumných projektů. Spolupráce v oblasti mezinárodních projektů však zůstává prioritou v rámci aktivit výzkumu a vývoje. V současné době je IT4Innovations součástí konsorcií šestnácti projektů, za které jmenujeme projekt EuroCC, v rámci něhož IT4Innovations buduje tzv. Národní centrum kompetence pro HPC. Současně je členem evropského Centra excelence v HPC POP2 a zajišťuje koordinaci projektu LEXIS zaměřeného

na vybudování chytré platformy pro efektivní zpracování dat s využitím HPC, big data a cloud technologií. „Z nově započatých projektů bych rád zmínil projekt LIGATE, jenž přispívá ke zrychlení a zpřesnění počítačového návrhu léčiv nebo projekt SCALABLE, kde spolupracujeme se společnostmi Renault a Airbus na vývoji masivně paralelního softwaru na bázi metody Lattice-Boltzman pro výpočty dynamiky tekutin. Strategickým záměrem do budoucna je však ještě zvýšit zapojení našich vědeckých pracovníků do mezinárodních výzkumných projektů prostřednictvím rámcového programu Horizont Evropa,“ uvádí Tomáš Kozubek, vědecký ředitel IT4Innovations.

Mezinárodní projekty velmi často podporují i inovační aktivity. Inovace, které z projektů zpravidla vzejdou, monitoruje Inovační radar. Jedná se o iniciativu Evropské komise, která identifikuje inovace a inovátory v rámcových programech pro výzkum a inovace, jež mají velký potenciál. Excelentní výzkum IT4Innovations potvrdil i výsledek Inovačního radaru, kdy s počtem sedmi inovací podpořených evropskými projekty zařadil IT4Innovations mezi klíčové inovátory České republiky. ■

Výzkumné projekty Horizont 2020, na kterých se IT4Innovations podílí:

- **PRACE** (Partnership for Advanced Computing in Europe)
- **LEXIS** (Large-scale Execution for Industry & Society)
- **EuroCC**
- **POP2** (Performance Optimisation and Productivity 2)
- **EVEREST**
- **OPENQKD** (Quantum Key Distribution)
- **ExaQUTE** (Exascale Quantifications of Uncertainties for Technology and Science Simulation)
- **TETRAMAX** (Technology transfer via multinational application experiments)
- **CloudiFacturing** (Cloudification of Production Engineering for Predictive Digital Manufacturing)
- **EXPERTISE** (EXperiments and high PERformance computing for Turbine mechanical Integrity and Structural dynamics in Europe)
- **Sctrain** (Supercomputing knowledge partnership)
- **ACROSS** (HPC big dATA artificial intelligence cross stack platfoRm tOWardS exaScale)
- **LIGATE** (Ligand Generator and portable drug discovery platform AT Exascale)
- **SCALABLE** (SCALable Lattice Boltzmann Leaps to Exascale)
- **DICE** (Data Infrastructure Capacity for EOsc)
- **s-NEBULA** (Novel Spin-Based Building Blocks for Advanced TeraHertz Applications)
- **IO-SEA** (IO Software for Exascale Architecture)

Text: Mgr. **Zuzana Červenková**,
tisková mluvčí IT4Innovations
Foto: **Tomáš Sláma**, Audiovizuální služby



VÍT VONDRÁK ZNOVU JMENOVÁN ŘEDITELM IT4INNOVATIONS

Vít Vondrák, dosavadní ředitel IT4Innovations národního superpočítačového centra, byl jmenován do své funkce na další funkční období. To bude stejné jako to předešlé trvat 3 roky.

Vít Vondrák není v IT4 žádným nováčkem – stál u jeho vzniku a poslední tři roky je také ředitelem. „Je až neuvěřitelné, co se za těch 9 let podařilo uskutečnit – na začátku byla louka a na ní kontejnery, ve kterých se nacházel superpočítač Anselm,“ říká Vít Vondrák na úvod. Dnes se díváme na impozantní budovu perfektně vybaveného superpočítačového centra mezinárodní úrovně, ve které nacházejí uplatnění uznávaní odborníci, stojící za prestižními národními a mezinárodními projekty. „Je to výsledek dlouholeté práce všech týmů a lidí,“ usmívá se ředitel.

Když do své funkce Vít Vondrák nastupoval, byla pro něj klíčová obnova stávajících výpočetních systémů a jejich rozšíření. To se povedlo – první superpočítač v České republice, Anselm, se dočkal zasloužilého důchodu a své nové působiště našel ve Světě techniky Dolní oblasti Vítkovic. „Místo něj máme moderní výpočetní systém, superpočítač Barboru. Vlajková loď IT4Innovations, superpočítač Salomon, se v datovém sále dívá na instalaci svého nástupce, kterým je superpočítač Karolina,“ přibližuje vybavení IT4I Vondrák. Karolina je instalována a provozována v rámci celoevropského společného podniku EuroHPC a celých 35 % jeho kapacity bude plně k dispozici evropským vědeckým komunitám a průmyslu.

A jaký cíl si Vít Vondrák vytyčil pro své další funkční období? „Určitě není jen jeden. Chci, aby naše superpočítačové centrum stále rostlo na významu a prestiži na národní i mezinárodní úrovni,“ říká. Chce také, aby bylo IT4Innovations stále více respektovaným centrem výzkumu a vývoje, které bude jedním z pilířů pro digitalizaci průmyslu i společnosti v našem regionu, České republice i Evropě. IT4Innovations příští rok oslaví 10 let své existence. ■

Text: Redakce
Foto: **Tomáš Sláma**, Audiovizuální služby

MICHAL OTYEPKA NOVÝM VEDOUCÍM LABORATOŘE MODELOVÁNÍ PRO NANOTECHNOLOGIE IT4INNOVATIONS



V polovině dubna nastoupil v IT4Innovations národním superpočítačovém centru na pozici vedoucího Laboratoře modelování pro nanotechnologie Michal Otyepka. Povede tým, který se zaměřuje na design nových materiálů, vývoj speciálních povrchů pro nanooptiku a modelování a design nanokompozitů a disponují nejmodernějším vybavením sledujícím současné trendy.

Vědecká dráha Michala Otyepky byla až dosud spjata především s Univerzitou Palackého v Olomouci, kde získal v roce 2004 titul Ph.D., o tři roky později se habilitoval na docenta a v roce 2012 převzal titul profesora Univerzity Palackého Olomouc v oboru fyzikální chemie. V letech 2008 až 2020 působil na Přírodovědecké fakultě jako vedoucí Katedry fyzikální chemie a od roku 2019 jako zastupující ředitel Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (RCPTM). Věnuje se studiu struktury a vlastností nanomateriálů a biomakromolekul, stál mimo jiné u objevu fluorografenu a podílel se na vývoji prvního nekovového magnetu. Opakovaně krátkodobě působil v Itálii, Německu a Francii. V roce 2014 získal grant Neuron Impuls Nadačního fondu Neuron, v roce 2015 grant Evropské výzkumné rady (ERC) a v roce 2020 jako vůbec první český vědec grant ERC Proof of Concept.

Co vás vedlo k účasti na výběrovém řízení na pozici vedoucího Laboratoře modelování pro nanotechnologie v IT4Innovations?

„Dlouhodobě sleduji rozvoj a úspěchy IT4Innovations. V Ostravě se podařilo vybudovat špičkové superpočítačové centrum, které se etablovalo na evropské scéně HPC. Líbí se mi také vize a progresivní směřování VŠB-TUO současného rektora prof. Snášela. Vyhlášení výběrového řízení mě zastihlo v životní etapě, kdy jsem potřeboval novou výzvu, a proto jsem se rozhodl, že se budu ucházet o místo vedoucího Laboratoře modelování pro nanotechnologie.“

S jakými plány přicházíte do IT4Innovations? Jak plánujete zapojit stávající týmy?

„V rámci laboratoře působí kvalitní týmy, které dosáhly zajímavých výsledků. Prostor pro zlepšení vidím ve větší provázanosti výzkumu a zapojení do mezinárodních projektů. Obrovský potenciál nabízí zapojení do projektu Refresh. V minulosti se mi osvědčila úzká spolupráce mezi modelováním a experimenty. Proto bych chtěl rozšířit vědecko-výzkumnou činnost v oblasti modelování nanomateriálů a provázat ji s vědecko-výzkumnými aktivitami plánovanými v rámci projektu Refresh. Rád bych vytvořil tým, který se bude věnovat tématice návrhu materiálů pro sklizení a ukládání energie a pro katalýzu“

S každou vedoucí funkcí přibývá administrativy na úkor vědy. Máte vy osobně stále čas se vědě aktivně věnovat?

„Myslím, že nejen s každou funkcí, ale s každým rokem přibývá administrativy a papírování. Administrativa nás ale nesmí zničit a každý máme systém malých vzdorů. Nicméně za hlavní úkol vedoucích pracovníků považuji nastavovat výzkumné směry, a to se bez aktivní znalosti vědecké „mapy“ nedá zvládnout. Prostor k tomu, abych aktivně simuloval, už bohužel opravdu velký nemám, takže těžiště mé práce je v návrhu vědeckých studií a projektů a následně v jejich přípravě a publikování vědeckých výsledků.“

V roce 2019 jste uspěl jako první český vědec v rámci výzvy ERC Proof of Concept. Můžete nám prosím tuto výzvu i váš vítězný projekt přiblížit. „Jde o výzvu určenou nositelům ERC grantů, která má pomoci s převedením dosažených vědeckých výsledků do praxe. V rámci svého ERC projektu rozvíjím chemii fluorografenu, díky níž umíme připravovat širokou paletu derivátů grafenu. Připravili jsme i nový derivát grafenu, který je slibným elektrodovým materiálem pro superkondenzátory.“

V rámci PoC projektu provádíme naškálování syntézy pro množství dostatečné pro výrobu superkondenzátorů. Nyní jednáme se zahraničními partnery a chceme se posunout dál k reálným součástkám.“

Zužítujete své zkušenosti se získáním grantu ERC také v IT4Innovations?

„Jsem přesvědčen o tom, že ano. Svě know-how nabízím a věřím, že IT4Innovations a celé VŠB-TUO bude v budoucnu sloužit, pokud zde budou působit nositelé ERC grantů.“

IT4Innovations neustále rozvíjí spolupráci s průmyslem – jak vnímáte možnost zapojení Laboratoře modelování pro nanotechnologie směrem ke komerční sféře?

„Spolupráce s průmyslem je jedním z pilířů vědeckých aktivit, zejména v oblasti aplikovaného výzkumu. Mám dlouholeté zkušenosti se spoluprací s průmyslem a jsem jí velmi otevřen. Chci zmapovat potenciál laboratoře v této oblasti a následně aktivně vyhledávat možnosti spolupráce s průmyslem.“

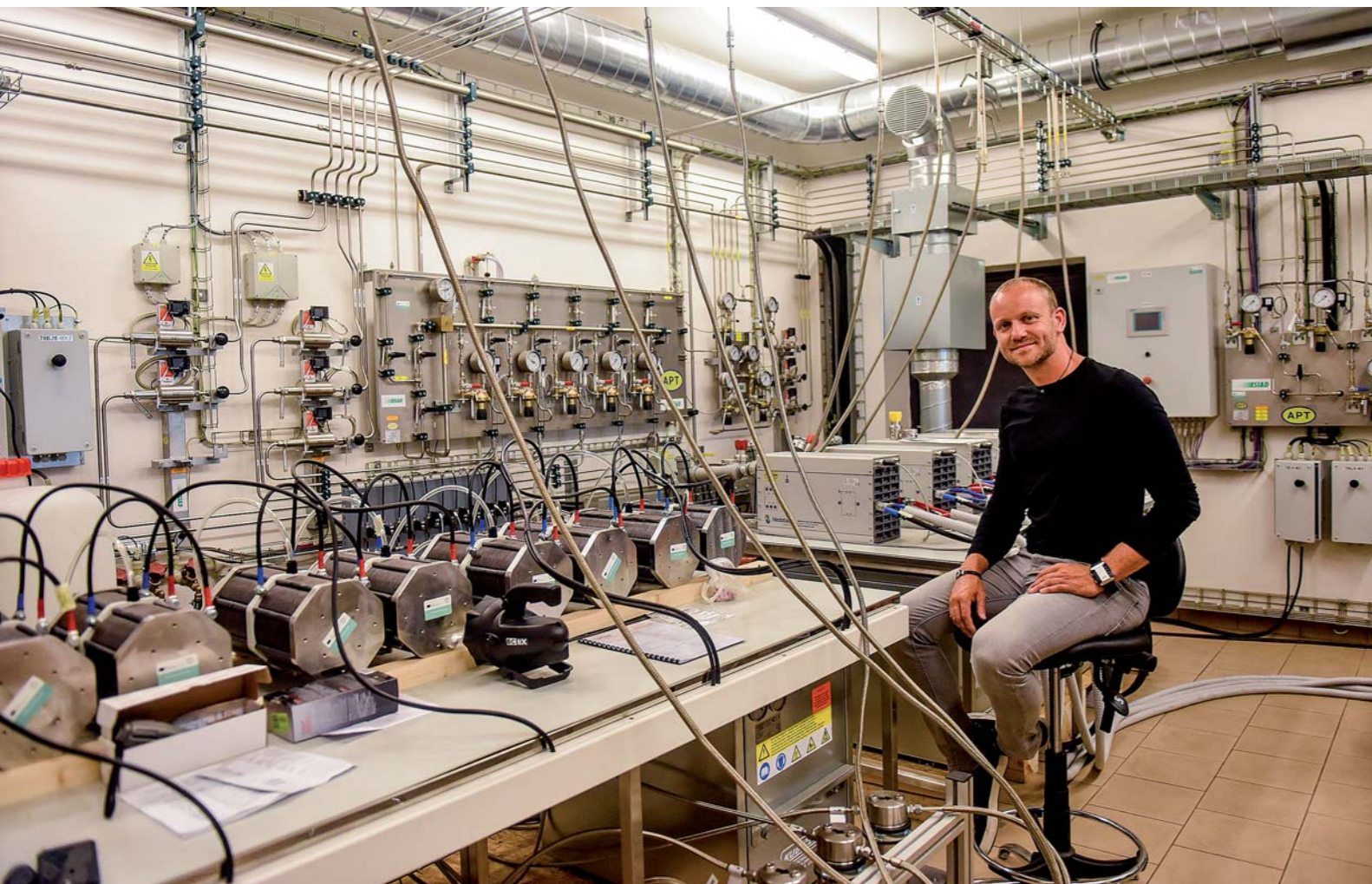
Jaká je vaše vysněná meta na poli vědy?

„Chci dotáhnout do cíle, tedy až k reálným aplikacím, některé materiály, které se nám podařilo vyvinout. Rád bych jednou držel v ruce hmatatelný výsledek své práce. Na IT4Innovations chci vytvořit dobře etablovanou laboratoř, která se bude věnovat modelování nanomateriálů a nanotechnologií.“

Můžete nám úplně na závěr sdělit, co je vaším hnacím motorem mimo práci? Jak relaxujete?

„Největší radost mi dělá, když vytvořím něco, co potěší i ostatní. Rád rodině či přátelům uvařím nebo si společně vyjdeme, zajedeme na kole či vyběhneme na výlet.“ ■

Text: Mgr. **Zuzana Červenková**,
tisková mluvčí IT4Innovations
Foto: archiv IT4Innovations



VĚDCI Z VŠB-TUO UMÍ VYROBIT ENERGIÍ Z ODPADU

Vědci z VŠB – Technické univerzity Ostrava umí vyrobit energii z komunálního i průmyslového odpadu, který jinak končí na skládkách. Využívají k tomu technologii pyrolýzy.

Tým v čele se Stanislavem Mišákem provozuje Technologické centrum v Ostravě – Vítkovicích (TCO), kde se nachází technologie, jež jsou schopny přeměnit odpady na užitečnou formu energie – elektrickou a tepelnou, dále pak na chemické produkty, včetně v současné době velmi žádaného vodíku. V TCO jsou jednotlivé technologie provozovány jednotlivě, do budoucna, v rámci výstavby unikátního testbedu na cirkulární ekonomiku Centra energetických a environmentálních technologií - explorer (CEETe) se počítá s jedním velkým řetězcem vzájemně spolupracujících technologií s centrálním řízením s podporou metod umělé inteligence.

A jak taková pyrolýza funguje? „Do pyrolýzní jednotky můžete vložit různé druhy odpadů, například plasty, přičemž největší výtěžnost mají jednoduché plasty. My jsme pak pomocí našich technologií schopni s využitím pyrolýzní jednotky přeměnit vstupní surovinu – odpad na tři výstupní složky – kapalnou, plynnou a pevnou. Plynná složka se využívá zejména v kombinaci se zemním plynem jako palivo pro kogenerační jednotku, tekutá složka je ideální pro rafinérské zpracování, během něhož vzniká palivo druhé generace a pevná složka, pyrolýzní koks, se následně spálí,“ přibližuje Stanislav Mišák s tím, že takto vypadá cirkulární ekonomika v praxi. I během tohoto procesu vzniká oxid uhličitý, v porovnání s tepelnou elektrárnou je to ale podstatně menší část. „Kdybychom nechali odpady na skládkách, začne se tvořit skládkový plyn, který má mnohem větší negativní dopady na ozonovou vrstvu“ dodává.

Skládkování by mělo do budoucna skončit a každému správci municipality bude přikázáno, že musí vrátit do hry odpady. Jednou cestou je recyklace, další pak energetické využití odpadů. Stanislav Mišák chce do pěti let uvést do chodu i jednotku plazmovou. Ta se od pyrolýzy liší v teplotě a technologii, díky které optimální teploty dosáhneme. „Nejprve ale chceme ve spolupráci s jedním z provozovatelů ze skládek v Moravskoslezském kraji vytvořit poloproduční jednotku na likvidaci plastových odpadů pomocí pyrolýzní jednotky s hlavním požadovaným výstupem ve formě tepelné energie a také vodíku. Máme připravený ještě jeden projekt, který se bude týkat dočištění vodíku“ říká vědec. Jeho tým chce být návrhárem technologie výroby vodíku pro dopravu. Svůj postup bude formou licenční smlouvy poskytovat klíčovými hráčům, kteří ho budou dále rozpracovávat. ■

Text: Redakce
Foto: Lukáš Ston

TIP

NA KNIHU?

→

ZKUS

E-ŽÁDANKU

↓

knihovna.vsb.cz > Služby
> Nákup knih a periodik
> Nákup tištěných knih

POTŘEBUJETE KOUPIŤ KNIHU? VYUŽIJTE E-ŽÁDANKU!

Chybí vám literatura k výuce, k výzkumu či ke studiu? Potřebujete zakoupit knihy pro své studenty? Nebo jen máte tip na tituly, které by podle vás v univerzitní knihovně rozhodně neměly chybět? Nově o ně můžete požádat přes jednoduchý elektronický formulář!

E-ŽÁDANKA NA ZAKOUPENÍ ČESKÝCH TIŠTĚNÝCH KNIH



Ústřední knihovna VŠB-TUO se dennodenně stará o to, aby se studentům, akademikům, vědeckým pracovníkům i ostatním zaměstnancům univerzity dostalo drahocenných informací v podobě kvalitní odborné literatury. Nákup nových titulů obstarává v souladu se stanovenými postupy a předpisy VŠB-TUO oddělení akvizice, které je prvním článkem v řadě všech knihovních procesů vedoucích k tomu, aby studenti mohli řádně studovat, akademici erudovaně vyučovat a výzkumníci odborně bádát.

Specializovaný fond je budován nejen s ohledem na osnovy veškerých univerzitou nabízených studijních programů, ale také na základě konkrétních potřeb a požadavků akademické obce. Jelikož zabezpečení studijních oborů literaturou je povinností příslušných pracovišť, zejména pak garantů jednotlivých programů, měly by se zodpovědné osoby s oddělením akvizice spojit a o zakoupení literatury požádat.

Pro urychlení a usnadnění komunikace byl za tímto účelem vytvořen jednoduchý online formulář, jehož kolonky provedou žadatele všemi

E-ŽÁDANKA NA ZAKOUPENÍ ZAHRAŇIČNÍCH TIŠTĚNÝCH KNIH



potřebnými náležitostmi, aby se k pracovníkům akvizice dostala již kompletní a jednoznačná žádanka, připravená proměnit se v opravdovou knihu. Jasně, stručně a efektivně.

Služba je dostupná interním uživatelům Ústřední knihovny, to znamená zaměstnancům a studentům VŠB-TUO. Knihy zakoupené z prostředků knihovny jsou zařazeny do volného výběru či do studovny tematicky odpovídající požadavky, knihy pořízené z prostředků katedry jsou zařazeny do fondu příslušného pracoviště jako deponáty či jako osobní neomezené výpůjčky jeho zaměstnanců. Bez ohledu na zdroj financování jsou všechny knihy zaevidovány do fondu ÚK a lze je vyhledat přes jednotný knihovní katalog.

Víte-li tedy o jakékoli odborné knize zapadající do portfolia VŠB-TUO, která by vám usnadnila studium, výuku či výzkum, a to nejen v jazyce mateřském, neváhejte a využijte novou

e-žádanku. Zapojíte se tak do budování kvalitního moderního technicky zaměřeného knihovního fondu, čímž pomůžete nejen sobě, ale i celé akademické obci. ■

Text: Mgr. Nela Stebnická a Ing. Jana Pohludková, pracovnice knihovny
Ilustrace: Mgr. Martina Suráková, pracovnice knihovny



MISTR LYŽAŘ Z VŠB-TUO

Při letošním vyhlášení TOP 10 – Desítky nejlepších sportovců VŠB-TUO za akademický rok 2019/2020 sice tento student osobně nepřevzal ocenění z rukou pana rektora, ale byl řádně omluven - jako reprezentant ČR měl v této pandemické době udělenou výjimku a mohl ve svém sportu – sjezdovém lyžování - závodit na zahraničních závodech v seriálu Evropského poháru FIS. Dnes vám ho tedy představíme dodatečně – Bc. Michal Staszowski, student Fakulty strojní, vynikající český lyžař.

Na úvod připomeňme, že Michal Staszowski je již stálíci na sportovní půdě VŠB-TUO. Za své sportovní výkony v sezóně 2019 a především za získání titulu akademického mistra ČR ve slalomu byl zařazen do TOP 10 již v akademickém roce 2018/19. V seriálu poháru FIS dokázal vyhrát tři závody ve slalomu! Výbornou formu si v točivých disciplínách drží stabilně a dokázal to i v letošní zimě ve středisku Bílá získáním titulu akademického mistra ČR 2021 v obřím slalomu. V roce 2020, kdy se rozběhl projekt UNIS MŠMT na podporu vrcholových sportovců-studentů, byl jedním z prvních kandidátů z VŠB-TUO na zařazení do tohoto systému. Redakce časopisu Akademik položila Michalovi Staszowskému několik otázek k jeho sportovním začátkům, jeho sportovním i studijním úspěchům a k problémům sportování v současné koronavirové pandemii.

Michale jak jste se dostal ke sportu, kdo vás k němu přivedl?

„Ke sportu mne vedli rodiče od mala. Chodili jsme po horách, jezdili na kole, lezli po skalách. Když jsem měl čtyři roky, rodiče, kteří lyžovali rekreačně, mi koupili moje první lyže. Chodil jsem na základní školu s polským vyučovacím jazykem, těch je u nás v regionu víc. Zvláštností je, že tyto školy

organizují hodně akcí pro své žáky a jednou z nich je taková zimní olympiáda, kde se závodí v běhu na lyžích a právě ve slalomu, závodí tam kolem 500 dětí. Tak to byly moje první důležité závody v mé sportovní kariéře. Jak jsem začínal lyžovat, si nepamatuji, ale pamatuji si první sjezdovku, byla u nás v Milíkově, nebyla to žádná Tatrapoma, ale obyčejný vlek, kde se používaly kotvy, lyžovalo se za pouhých patnáct korun za den. Tam jsme chodili s rodiči skoro každý den. Pak mne rodiče přihlásili do klubu SKI MOSTY, za který lyžuji do dnešního dne. Jako kluk z vesnice jsem hrával fotbal, v zimě hokej, vyzkoušel jsem různé disciplíny – badminton, tenis, lezl jsem po skalách, ale na prvním místě bylo vždy lyžování.“

Co je pro vás doposud největším sportovním úspěchem?

„Mým dosavadním největším sportovním úspěchem byla nominace na Mistrovství světa dospělých v Åre (Švédsko), kde jsem v obrovské konkurenci obsadil ve slalomu 49. místo. Také jsem se jako akademický mistr ČR mohl účastnit Zimní světové univerziády 2019 v Rusku, kde jsem se umístil na 11. místě ve slalomu a na 16. místě v kombinaci.“

Jaké se vám dostává podpory ve sportu ze strany VŠB-TUO?

„Díky zisku titulu akademického mistra ČR jsem od VŠB-TUO dostal vždycky sportovní stipendium a rovněž jsem byl zařazen do Vysokoškolského sportovního centra Victoria při MŠMT. To mi hodně pomohlo, protože lyžování je velmi nákladný sport, na který si musím vydělat, což bohužel nepokryje ani základní výdaje spojené se sezonou. Za tuto finanční pomoc jsem nesmírně vděčný.“

Co vám přineslo zapojení do projektu UNIS v roce 2020?

„Jak jsem již uvedl, lyžování je finančně náročný sport a za mnou nestojí žádní velcí sponzoři. Proto jsem velmi vděčný za možnost podpory, která mi byla nabídnuta ze strany MŠMT a projektu

UNIS – ať už je to finanční podpora formou stipendia, nebo také pomoc při řešení záležitostí spojených se studiem.“

Jak se vám daří skloubit sportování a studium na VŠB-TUO?

„Spojit vrcholový sport se studiem na vysoké škole je velmi obtížné. Lyžování je sportem celoročním. Malá pauza na regeneraci je chvíli v dubnu, kdy skončí závodní sezona. Pak začínám pracovat na fyzice, která je velmi pestrá, je zaměřená na kondiční a koordinační schopnosti specifické pro alpské lyžování. Kromě jízdy na kole, běhu, suché přípravy v tělocvičně, jsou nedílnou součástí i gymnastické tréninky pod vedením zkušených gymnastických trenérů. V létě se už vyjíždí na soustředění za sněhem. Škole se mám čas věnovat na jaře a v létě mezi tréninky. Naštěstí mi profesori vycházejí vstříc, jsem s nimi vždy domluven a některé předměty ze zimního semestru můžu dodělávat až po sezoně, tudíž v letním semestru. Za toto jsem nesmírně rád.“

Jak ovlivnila současná pandemie koronaviru váš trénink a účast v soutěžích?

„Patřím k české reprezentaci v alpském lyžování, která měla v této nelehké době udělenou výjimku pro trénink a soutěže. Bohužel situace spojená s pandemií ovlivnila nejen přípravu, ale i závodní část. Minulá sezóna skončila o víc jak měsíc předčasně. Pandemie ovlivnila i naši přípravu. Dvakrát se v týmu objevil covid-19 a museli jsme na nějaký čas zůstat v izolaci. Podzim začal nadějně, ale už v listopadu některá lyžařská střediska začala zavírat, našťastí my profi sportovci jsme ihned dostali výjimku. Takže kromě pár týdnů jsem žádná velká omezení nepocítil. Spíš naopak, na sjezdovkách nebyli turisté, proto jsem k trénování měl větší prostor. Jediny mínusem bylo to, že jsem se musel nechat pravidelně testovat. Covid-19 hodně ovlivnil závodní část sezony, mnohá střediska rušila závody a několikrát se nám stalo, že jsme s týmem přicestovali do místa závodu a ještě v ten den závody zrušili.“

Můžete provést stručnou výsledkovou bilanci závodů letošní sezony?

„Mojí dominantní disciplínou byl vždy slalom, ale letos jsme v přípravě s trenérem Fiedlerem hodně pracovali na zlepšení techniky v obřím slalomu. Díky tomu se mi v této disciplíně podařily i první dobré výsledky v seriálu FIS. V úvodu sezony jsem vybojoval třetí místo na závodech v Polsku, ale největším překvapením pro mě byl získání titulu akademického mistra republiky v obřím slalomu na Bílé (předtím jsem získal akademické tituly jenom ve slalomu). Mrzelo mě, že jsem letos nemohl jet také AM ČR ve slalomu, ale byla tam termínová kolize a Evropský pohár dostal pochopitelně přednost. Nejlepší bodový výsledek na FIS závodech ve slalomu se mi podařilo zajet v Záhrěbu, které se konaly jen dva dny po Světovém poháru, a zůstalo tam hodně dobrých závodníků. V takové nabitě konkurenci se mi podařilo skončit na 6. místě, a to hlavně díky nejrychlejší jízdě ve druhém kole. Tato jízda mi potvrdila, že na to mám! Dařilo se mi také na mezinárodních závodech v Zakopaném (Pol.) a v Turnau (Rak.), na kterých jsem dokázal zvítězit ve slalomu.“

Michale, děkujeme vám za rozhovor a přejeme za redakci Akademiku hodně zdraví, a také mnoho dalších sportovních a studijních úspěchů do budoucna. ■

Text: Mgr. Jiří Židek, zástupce vedoucí ITVS

Foto: Michal Staszowski



VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍCH SPORTOVců VŠB-TUO

Vyhlášení a ocenění TOP 10 – Desítky nejlepších sportovců VŠB-TUO za akademický rok 2019/2020

bylo původně plánováno již na listopadovou Slavnostní vědeckou radu v rámci oslav Dne studentstva, ale pandemická situace tento slavnostní akt posunula až na 17. 2. 2021. Akce se konala za dodržení všech nařízených bezpečnostních opatření proti šíření Covid-19.

Rektor VŠB-TUO prof. RNDr. Václav Snášel, CSc. přijal nejlepší studenty-sportovce a předal jim pamětní list s drobným dárkem. Následně v diskuzi zvýdhl jejich velké úsilí a houževnatost při skloubení náročného tréninku se studijními povinnostmi. Současná doba přináší studentům velké výzvy a sportovní příprava jim může pomoci překonávat těžkosti po absolvování studia v jejich budoucím povolání. Popřál jim mnoho zdaru a úspěchů nejen ve sportu, ale také ve studiu a osobním životě.

Vedoucí Institutu tělesné výchovy a sportu (ITVS) doc. RNDr. Irena Durdová, Ph.D., v diskuzi připomněla, že bylo opravdu těžké vybírat z 19

studentů VŠB-TUO zapojených do VSC MŠMT Victoria a projektu UNIS jen tu nejlepší desítku – všichni jsou totiž skvělí a výborně reprezentují naši Alma Mater na sportovním poli. Projekt UNIS pokračuje i v roce 2021 a na VŠB-TUO stále narůstá počet úspěšných vrcholových sportovců, kteří by měli zájem se do projektu zapojit. To je potěšitelné hlavně z pohledu možnosti sestavit kvalitní sportovní reprezentaci VŠB-TUO pro účast na Akademických mistrovstvích ČR nebo na Českých akademických hrách. ■

Text: Mgr. Jiří Židek, zástupce vedoucí ITVS

TOP 10 ZA AKADEMICKÝ ROK 2019/20 (BEZ POŘADÍ, PODLE ABECEDY):

Ing. Bräuer Marek	HGF	florbal
Bc. Delong Adam	FAST	florbal
Gurkovský Petr	EKF	florbal
Bc. Hluchá Vendula	EKF	atletika
Ing. Kafka Dominik	EKF	lední hokej
Bc. Kolarčík Vojtěch	FAST	atletika
Bc. Kvapilová Kateřina	HGF	volejbal
Nečasová Michaela	FEI	volejbal
Bc. Staszowski Michal	FS	alpské lyžování
Bc. Stromšík Zdeněk	EKF	atletika



JUNIOR UNIVERZITA NA VŠB-TUO

Už brzy budou mít možnost studovat na naší univerzitě děti školou povinné a junioři. Začínáme v říjnu 2021.

Programy jak zpřístupnit svět univerzit dětem má dnes ve své nabídce mnoho českých i světových vysokých škol. Převládají přírodovědné a humanitní obory, občas najdete i technické. Většinou ale jde jen o systém různých kurzů. Naše Junior univerzita bude odlišná. Bude to paralelní univerzita pro žáky základních a středních škol, kteří u nás budou moci studovat ve svém volném čase.

Kam se ztrácí všichni ti nadšenci, v dětství fascinovaní technikou? Kdy a kde zmizí radost ze zvědavosti a objeví se pověra, že studium techniky je pouze pro pár vyvolených? Junior univerzita chce tyto zažitě představy a myšlení měnit.

Studenti mohou studovat celou školní docházku, obsah studia si budou upravovat podle svých zájmů a časových možností. Akademický rok na Junior univerzitě trvá od října do července, ale student se může přidat kdykoliv v jeho průběhu. Může studovat od 1. třídy až po maturitu, každý ročník pro něj bude jiný. Během studia sbírá dílčí odměny a body, které povedou k získání „vysoškoškolských titulů“. Pravidelné vyhodnocení proběhne na každoročních slavnostních promociích. V současné době připravujeme přehledný webový portál, přátelský pro děti i jejich rodiče.

Budování vztahu s našimi budoucími studenty je během na dlouhou trať. Věříme, že budeme úspěšnější a že dokážeme pro techniku a přírodovědné obory nadchnout mnoho mladých lidí.

Do příprav Junior univerzity jsou zapojeny desítky našich pedagogů a studentů. Pokud máte chuť se do našeho týmu přidat, zapojte se jako:

- lektoři a popularizátoři svého oboru
- autoři popularizačních textů
- konstruktéři technických exponátů
- mentoři pro SOČ, studentské soutěže a projekty
- pomocníci s organizací akcí (studentská brigáda)

Co vám můžeme nabídnout:

- nadšený kolektiv, zkušenosti a metodické vedení
- dobré materiální a finanční podmínky
- kurzy a vzdělávací semináře

Junior univerzitu, stejně jako programy pro školy a veřejnost koordinuje pracoviště Popularizace VŠB-TUO. Kontakt: Mgr. Jarmila Černá, jarmila.cerna@vsb.cz ■

Text: Mgr. **Jarmila Černá** a **Hynek Adámek**
Foto: **Defabrik**



PŘÍRODNÍ VĚDY A TECHNIKA BAVÍ DĚTI A JUNIORY NAŽIVO I ONLINE

VŠB – Technická univerzita Ostrava uspořádala již osmý ročník soutěže mladých popularizátorů vědy Zlepši si techniku, který proběhl stejně jako v loňském roce na dálku. Do soutěže se přihlásilo 64 žáků ze základních a středních škol v Moravskoslezském kraji.

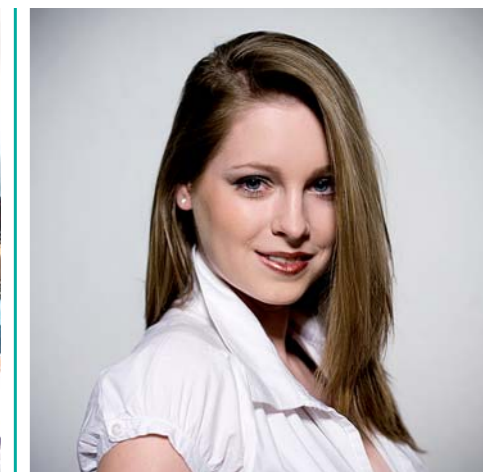
Soutěže jednotlivců a týmů se děti mohly účastnit ve třech kategoriích. Odborná porota se skládala z pedagogů VŠB-TUO a hodnotila 34 videí. „Rozhodování o vítězích bylo těžké, protože každá práce byla něčím výjimečná, zajímavá a hlavně poučná,“ přibližuje Jarmila Černá z týmu popularizace VŠB-TUO. Žáci a studenti si vybírali témata z fyziky, chemie a techniky, odbornou porotu i organizátory potěšilo, že se více objevovala témata z matematiky.

Úkolem žáků a studentů bylo vysvětlit publiku jakékoliv téma z přírodních věd a techniky. „Na vystoupení mají prezentující čtyři minuty a je jen na nich, jak jej pojmu. Většina volí pokus či názorný výklad, popis exponátu nebo představení svého vynálezu. Řešení dětí a juniorů bývá mnohdy velmi originální,“ dodává popularizátorka. V letošním ročníku uspěli žáci a studenti z ostravských a opavských škol. Po čtyřech oceněních si odnesly Wichterlovo gymnázium a Gymnázium Volgogradská z Ostravy, třikrát se mezi vítězi objevili žáci a studenti Gymnázia Olgy Havlové v Ostravě-Porubě a dvakrát vystoupali na pomyslnou bednu studenti z Mendelova gymnázia v Opavě. Jednoho oceněného žáka z prvního stupně základní školy měla i Základní škola Volgogradská v Ostravě-Zábřehu. Pro mnohé žáky a studenty je soutěž již tradicí. Student Wichterlovo gymnázia v Ostravě Vojtěch David se jí účastnil už počtvrté. „V České republice nemá soutěž Zlepši si techniku obdoby a chci VŠB-TUO moc poděkovat za organizaci,“ říká student.

Do soutěže se mohou zapojit jak jednotlivci, tak i třídní kolektivy. Odborná porota hodnotí celkový dojem, kvalitu vysvětlení tématu, originální

přístup a schopnost zaujmout publikum. Vedle této prezentační soutěže organizuje tým popularizace VŠB-TUO také online programy pro školy. „Naši akademičtí pracovníci i studenti připravují online přednášky z různých oblastí, kterým se univerzita věnuje,“ přibližuje Jarmila Černá. Aktivity VŠB-TUO učitelé středních a základních škol vítají, jsou pro jejich žáky motivací a kvalitním doplněním výuky. Velký zájem o online programy mají nejen školy v Moravskoslezském kraji, ale také mimo něj. Příkladem jsou dvě pražská gymnázia, která si tematickými přednáškami popularizátorů z VŠB-TUO doplnila své projektové dny. ■

Text: Ing. **Barbora Urbanovská**,
šéfredaktorka časopisu Akademik
Foto: Soutěž Zlepši si techniku



HANA KOBZOVÁ: DIGITÁLNÍ NOMÁDSTVÍ V PRAXI

Cestovat po světě a přitom pracovat? Díky dostupnosti internetového připojení to není žádná věda. Tedy, pokud zrovna není pandemie. Tzv. digitální nomádství je trend posledních let a pro čím dál víc lidí jde o životní styl, díky kterému mohou propojit svou profesi s cestovatelskou vášní. Láká vás to? Nebo jste zvědaví, jaké to může fungovat?

Kariérní centrum VŠB-TUO vám přináší exkluzivní rozhovor s Hankou Kobzovou, digitální nomádkou, podnikatelkou a absolventkou Ekonomické fakulty v oboru Aplikovaná informatika. Zeptali jsme se jí, jak s notebookem v batohu procestovala Evropu, Asii a Ameriku.

Hanko, najdeš v minulosti moment, díky němuž ses stala digitální nomádkou?

„Pokud bych měla mluvit o svých pracovních zkušenostech, musím se vrátit až na střední školu. Tehdy jsem začala získávat praxi. Nejdříve to byly brigády. Tvořila jsem weby, později e-shopy a postupně jsem se dostala až k online marketingu. Pomáhala jsem klientům s tím, co zrovna na webu potřebovali vylepšit. Od roku 2013 jsem se začala postupně specializovat na PPC (pay-per-click) reklamu a pracovat s nástroji od Googlu a Seznamu, pro které potřebujete především internetové připojení a notebook.“

Myslíš, že jsi chytila PPC reklamu ve správný čas?

„Myslím, že ano. Byla to doba, kdy se obecní online marketéři začali profilovat do specialistů pouze na jeden obor, např. PPC či SEO. Podnikání na internetu rostlo a firmy čím dál častěji poptávaly odborníky, kteří by jim pomohli s prodejem produktů a služeb.“ >>

Jak se ti povedlo spojit práci s cestováním po světě?

„Vůbec jsem to neplánovala. Poprvé mě napadlo vycestovat do zahraničí během studia na vysoké škole. Dozvěděla jsem se o programu Work and Travel a společně s kamarády jsme vyrazili do USA. Byla jsem z toho tak nadšená, že jsem se tam vrátila ještě dvakrát. Byly to nejlepší prázdniny mého života. Během vysoké školy jsem ještě využila programu ERASMUS a vyrazila na rok do Španělska. Erasmus jsem si prodloužila o roční pracovní stáž v Barceloně jako PPC specialista a od té doby se naplno věnuji PPC reklamě. Ihned po státnicích jsem si založila živnost a už to jelo.“

Tehdy se zrodila myšlenka procestovat svět?

„Přesně tak. Měla jsem už dost nacestováno, takže mě nesvazovaly obavy, že to nezvládnou. Je pravda, že při první cestě do USA jsem pocítla nejistotu měla. Naštěstí jsem cestovala s kamarády, takže jsme se vzájemně podpořili. Čím více jsem cestovala, tím to pro mě bylo přirozenější. Věděla jsem, že se na sebe mohu spolehnout. A když jsem byla ve Španělsku bez závazků a jenom v podnájmu, nic mi nebránilo vyrazit do světa. Šlo pouze o to se rozhodnout a začít jednat.“

Jakým směrem jsi vyrazila ze Španělska?

„Vydala jsem se východním směrem čili přes Evropu, Asii, Ameriku a zpátky do Evropy. Během jednoho roku jsem procestovala osmnáct států a mezitím samozřejmě pracovala pro klienty, protože jejich reklamní účty si nemohly vzít volno.“ (smích).

Jak vnímáš rozdíl mezi podnikáním a prací pro někoho?

„S tím, jakým způsobem se aktuálně živím, jsem spokojená a neměnila bych. Je pro mě ideální, že si můžu organizovat svůj čas. Pracuji s klienty, s kterými chci a můžu si to dělat po svém. Navíc ke své práci nepotřebuji kancelář, takže mohu cestovat. To by u nějakého zaměstnavatele zřejmě nebylo možné.“

Musela jsi ze začátku aktivně vyhledávat klienty?

Naštěstí nemusela. Přejechod k OSVČ byl pro mě plynulý. Měla jsem nějaké klienty, do toho jsem si udělala web, začala psát blog a postupně mi klientela narůstala. V tomhle směru dost zafungovaly reference. Takže jsem své marketingové dovednosti ani nemusela použít pro vlastní propagaci.“ (smích).

Nevadí ti absence pracovního kolektivu?

„Pracovní kolektiv mi nechybí. Jsem zvyklá pracovat sama a vyhovuje mi to. Zároveň udržuji kontakt s PPC komunitou, takže když potřebuji cokoliv probrat, mám se na koho obrátit. V současné době máme takovou skupinu – nazvali jsme ji ‚PPC pivo‘. Pravidelně si voláme a řekneme si, jak se máme a jaké jsou aktuální trendy v onlinu.“

Je práce digitálního nomáda „lehárko“ na pláži, jak občas vidíme na sociálních sítích?

„Pokud někdo zkoušel pracovat na prosluněné pláži s notebookem, ví moc dobře, že to není moc pohodlné. Buď na displeji nic nevidíte, nebo vás z ostrého slunce bolí oči. Anebo vám je takové

horko, že se nemůžete pořádně soustředit. Tyhle obrázky jsou opravdu jenom pro sociální sítě, nic víc. Pokud pracuji, sedím ‚doma‘ nebo případně v nějakém coworkingu. Jakmile mám práci hotovou, vyrazím poznávat okolí.“

Daří se ti balancovat práci a volný čas?

„Je to dost o tom, kolik má člověk klientů a jaký je objem práce. Byly dny, kdy jsem byla zavřená v hotelu a věnovala se úkolům. Jakmile bylo vše hotové, mohla jsem vyrazit na výlet. Hodně záleží na time managementu a disciplíně, s čímž nemám problém, protože mě práce baví. Když si to člověk dobře rozvrhne, dá se toho zažít hodně. Ještě bych dodala, že jsem nikdy neměla stanovené, jak dlouho chci v dané zemi zůstat. Pokud jsem měla rozjetý nějaký projekt, zůstala jsem ve státě déle, abych si následně mohla více užít cestu do jiné země.“

Bylo v nějaké zemi složitější zorganizovat si práci?

„V žádné zemi nebyl výraznější problém. Vždycky jsem hledala nějaký hotel s wifi. Pokud hotel inzeroval, že ji má, a nakonec se ukázalo, že nemá, sbalila jsem se a odjela jinde. To se mi stalo jednou. Trochu problematický byl Nový Zéland, protože jsem cestovala v obytném voze. Nějak mi nedošlo, že v autě nebudou zásuvky (smích). Takže jsem fungovala tak, že jsem jezdila po benzínkách, dávala jsme si kafe a mezitím dobíjela počítač. A s hledáním wifi signálu byla taky sranda. Na SIM kartě jsem sice měla data, ale nestačilo to pro každodenní práci, takže jsem hledala telefonní budky svého operátora, u kterých byla wifi neomezeně zdarma. To byl asi můj největší ‚digitální punk‘.“

Na co jsi pracově nejvíce hrdá?

„Hlavně na to, že pracuji na volné noze a dělám co mě naplňuje. Díky tomu si můžu sama organizovat čas. Tohle beru jako úspěch. Pokud mluvím s klienty, zmiňuji, že jsem Google Partner, což mi zajišťuje, že mám přehled o nejžhavějších novinkách Googlu a mohu tím klientům získat konkurenční výhodu. Díky partnerství jsem se dokonce dostala na školení v New Yorku nebo v Londýně.“

Pracově do New Yorku, to zní skvěle!

„Vstupenku jsem dostala zdarma, ale musela jsem dojet na vlastní náklady. U New Yorku jsem to vyřešila tak, že jsem si naplánovala, abych v době školení byla ve Washingtonu. Takže jsem z něho šest hodin přejížděla do New Yorku a večer opět zpátky. Stálo to za to, protože tam měli perfektní organizaci. Mají krásné zázemí a všechno špičkově vybavené. A jejich kantýna.“ (smích). „Když si člověk na cestách neustále vaří sám, ocení catering dvakrát tolik.“

Je ve tvém oboru vzdělání důležité?

„Ano, je. Člověk musí pořád studovat a věnovat se rozvoji. Na svém blogu na www.hanakobzova.cz vydávám PPC novinky každý měsíc. Bývá to třeba až 30 novinek jenom od Googlu, takže je pořád co studovat. Pokud to chce člověk dělat dobře, musí pořád sledovat, co se děje.“

Vystačíš si u své práce s češtinou a angličtinou?

„Jazyky otevírají cestu k novým klientům. Dělal jsem kampaně v češtině, slovenštině, angličtině a španělštině. Pokud máte po ruce překladáč nebo rodilého mluvčího, dá se pracovat i s jinými jazyky, ale je to už složitější. Ovládáte-li více jazyků, máte určitě výhodu.“

Máš nějaký svůj žebříček tří nejlepších a nejhorší navštívených zemí?

„Mezi nejlepší bych zařadila Hawai a Maledivy, protože mám ráda teplo a moře. Dále pak Nový Zéland, kde jsem poprvé cestovala v obytném autě. To byl skvělý zážitek a velké dobrodružství. Je to nádherná země. U nejhorších zmíním Maroko, Indii a Srí Lanku, kvůli toho, jak se tam člověk cítí. Pořád jde vidět chudoba a zaostalost, na kterou nejsme zvyklí.“

Zasáhla ti do pracovního života pandemie?

„Moji klienti už v době před pandemií fungovali online, takže mi to nijak neublížilo. Spíše naopak. Online svět začal růst, protože ti, co byli offline, začali přecházet na internet, a díky tomu přicházely nové nabídky. Nyní mám více klientů než na začátku koronavirové krize.“

Máš pro naše studenty doporučení, pokud by se chtěli stát digitálními nomády?

„Podle mě je důležité na tom začít pracovat už na vysoké škole. Ať už vycestovat přes ERASMUS nebo přes Work and Travel. Člověk se tak zbaví obav z cestování, naučí se jazyk a stále má své jistoty a vlastně nemá co ztratit. Čím dříve, tím lépe, protože vás to chytne a nebudete chtít přestat.“ ■

Text: Ing. Boris Dunaj, Kariérní centrum VŠB-TUO

Foto: Archiv Hany Kobzové



REFERENCE NA VÝZKUMNÉ ENERGETICKÉ CENTRUM CEET VŠB-TUO

Výzkumné energetické centrum (VEC) v rámci své doplňkové činnosti dosáhlo vynikajícího úspěchu, když zvítězilo mezi mnoha dalšími uchazeči ve výběrovém řízení vyhlášeném Porsche Immobilien CZ a realizovalo velmi úspěšný projekt v oblasti elektromobility. VEC vytvořilo a zároveň i implementovalo komplexní řešení celé stavby, řízení a monitorování nabíjecích stanic pro elektromobily v 6 areálech Porsche Immobilien CZ na Moravě a v Čechách. Hodnota kompletního díla přesahuje 40mil. Kč. Výzkumné energetické centrum od roku 2020 řeší několik projektů zaměřených na nízkouhlíkové technologie a spoluprací s firmami významně posiluje přenos nových poznatků do praxe. Úspěšná spolupráce VEC se značkou Porsche tak potvrzuje nově nastavený trend rozvoje nízkouhlíkových technologií. ■

Text / Foto: Mgr. Kateřina Navrkalová, MBA

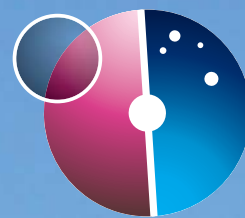


Léto v Planetáriu Ostrava

Pořady pod hvězdnou oblohou

Mimořádná pozorování Slunce a meteorů

Robohrátky pro děti a rodiče



PLANETÁRIUM
OSTRAVA

